

Raport

o stanie Gminy Przytyk

za rok 2024

Urząd Miejski w Przytyku
ul. Zachęta 57, 26-650 Przytyk
www.przytyk.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
I. Informacje ogólne	5
1.1 Ogólna charakterystyka Gminy Przytyk	5
1.2 Demografia.....	5
II. Zagospodarowanie przestrzenne i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk.....	8
III. Informacja o realizacji, strategii, projektów i programów	15
3.1 Strategia rozwoju Miasta i Gminy oraz zadania inwestycyjne	15
3.2 Program „Przytyk Wspiera Przedsiębiorców”	16
3.3 Program współpracy z organizacjami pozarządowymi.....	16
3.4 Gminny Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia w gminie Przytyk	19
3.5 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt	20
3.6 Plan zarządzania kryzysowego.....	21
3.7 Program opieki nad zabytkami.....	22
3.8 Polityka społeczna.....	22
3.8.1 Gminny Program Wspierania Rodziny.....	29
3.8.2 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.....	30
3.8.3 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027	31
3.8.4 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.....	31
IV. Ochrona Środowiska	32
4.1 Program Ochrony Środowiska dla gminy Przytyk na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.....	32
4.2 Dotacje celowe finansowane z budżetu Gminy Przytyk	32
4.3 Gospodarka odpadami komunalnymi.....	33
4.4 Usuwanie azbestu	37
4.5 Gospodarka ściekowa w Gminie Przytyk	37
4.6 Program Priorytetowy Czyste Powietrze	38
4.7 Dotacje celowe z budżetu Gminy Przytyk na dofinansowanie wymiany źródła ciepła ogrzewania	39
V. Gospodarka Nieruchomościami.....	40

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

5.1 Gospodarka Mieszkaniowa	40
5.2 Gospodarka Gruntami i Nieruchomościami	40
VI. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia	43
6.1 Ochotnicze Straże Pożarne	43
6.2 Służba zdrowia	44
VII. Oświata	46
VIII. Działalność kulturalna	58
IX. Turystyka i rekreacja	62
X. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	63
XI. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Prztyku	66
XII. Inwestycje	67
12.1 Zadania inwestycyjne	67
12.2 Istotne inwestycje zrealizowane	70
XIII. Zakład Gospodarki Komunalnej w Prztyku	71
PODSUMOWANIE	74
SPIS TABEL I RYSUNKÓW	75

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

WSTĘP

Szanowni Państwo,

w nawiązaniu do art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, przedkładam Państwu **Raport o stanie Miasta i Gminy Przytyk za 2024 rok.**

Dokument ten jest podsumowaniem działalności Burmistrza w minionym roku, w szczególności w zakresie realizacji polityki rozwoju lokalnego, programów strategicznych, uchwał Rady Miejskiej oraz wykonania budżetu. W raporcie ujęte zostały również działania jednostek organizacyjnych, instytucji kultury i podmiotów odpowiedzialnych za edukację, ochronę środowiska czy pomoc społeczną.

Przedstawiony raport stanowi narzędzie przejrzystości i odpowiedzialności samorządowej, umożliwiając mieszkańcom ocenę działań podejmowanych w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy. Mam nadzieję, że zawarte w nim dane i analizy pozwolą Państwu uzyskać pełny obraz sytuacji naszej lokalnej wspólnoty.

Jak Państwo wiecie, rok 2024 był dla naszej wspólnoty wyjątkowy i przełomowy – **z dniem 1 stycznia Przytyk uzyskał status miasta.** To historyczne wydarzenie otworzyło nowy rozdział w dziejach naszej gminy, wzmacniając naszą tożsamość oraz tworząc nowe możliwości rozwoju – zarówno w zakresie inwestycji, jak i pozyskiwania środków zewnętrznych.

Z poważaniem,

Burmistrz Miasta i Gminy Przytyk

/-/ Dariusz Wołczyński

I. Informacje ogólne

1.1 Ogólna charakterystyka Gminy Przytyk

Gmina Przytyk to jednostka samorządu terytorialnego o charakterze miejsko-wiejskim, położona w województwie mazowieckim, w powiecie radomskim. Jej siedzibą jest miasto Przytyk, zlokalizowane nad rzeką Radomką, około 18 kilometrów na zachód od Radomia. Gmina zajmuje powierzchnię 13 437 hektarów i obejmuje 26 sołectw, w skład których wchodzi łącznie 38 miejscowości wiejskich.

Teren gminy cechuje się rolniczym charakterem – użytki rolne stanowią niemal 80% jej całkowitej powierzchni. W lokalnej gospodarce dominującą rolę odgrywają indywidualne gospodarstwa rolne oraz drobne mikroprzedsiębiorstwa, głównie o charakterze usługowym i handlowym. Gmina Przytyk znana jest z intensywnej produkcji warzyw, zwłaszcza papryki, która stała się jej znakiem rozpoznawczym. Uprawy prowadzone są zarówno w gruncie, jak i pod osłonami, co znacząco wpływa na rozwój rolnictwa towarowego oraz lokalnego rynku produktów rolno-spożywczych. W miejscowości Przytyk, będącej centrum administracyjnym gminy, funkcjonują najważniejsze instytucje publiczne i oświatowe, takie jak: Urząd Miejski, Publiczna Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej wraz z filią we Wrzeszczowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejskie Centrum Kultury, Posterunek Policji, jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, punkt Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, filia Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu, a także placówka Poczty Polskiej. W Przytyku stacjonuje również zespół Radomskiej Stacji Pogotowia Ratunkowego.

Dogodne położenie, rozwinięta infrastruktura publiczna oraz silne tradycje rolnicze czynią Gminę Przytyk miejscem atrakcyjnym zarówno do zamieszkania, jak i prowadzenia działalności gospodarczej.

1.2 Demografia

Liczba mieszkańców zamieszkujących daną gminę odgrywa istotną rolę w kształtowaniu jej struktury organizacyjnej oraz planowaniu działań na rzecz społeczności lokalnej. Wielkość populacji wpływa bezpośrednio na wiele aspektów funkcjonowania samorządu, w tym na organizację oświaty, transportu lokalnego, opieki społecznej, kultury oraz innych usług publicznych. Im większa liczba mieszkańców, tym większe zapotrzebowanie na odpowiednio dostosowaną infrastrukturę oraz różnorodne formy wsparcia i aktywizacji społecznej.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Liczebność populacji stanowi również ważny wskaźnik w planowaniu strategicznym. Na podstawie danych demograficznych samorząd może podejmować decyzje dotyczące kierunków rozwoju, określać potrzeby w zakresie budowy placówek edukacyjnych, terenów rekreacyjnych czy przestrzeni do integracji mieszkańców. Odpowiednio dostosowane działania pozwalają budować wspólnotę lokalną, wzmacniać poczucie tożsamości i przynależności do miejsca zamieszkania, a także wspierać inicjatywy sprzyjające integracji międzypokoleniowej i aktywizacji obywatelskiej.

Według danych pozyskanych z Urzędu Stanu Cywilnego, na koniec 2024 roku w gminie zameldowanych na pobyt stały i czasowy było 7235 osób. Informacja ta stanowi istotny element diagnozy społecznej, która jest niezbędna do prawidłowego określania aktualnych potrzeb mieszkańców oraz do tworzenia planów rozwoju lokalnego w zgodzie z realną strukturą demograficzną gminy.

Obserwacja liczby mieszkańców umożliwia także prognozowanie przyszłych potrzeb w zakresie edukacji, opieki zdrowotnej czy usług komunalnych. Dzięki temu władze lokalne mogą szybciej i trafniej reagować na zmiany zachodzące w społeczności. Stabilna lub rosnąca liczba ludności często świadczy o pozytywnym postrzeganiu gminy jako miejsca do życia, nauki i wychowywania dzieci.

Tab. 1. Demografia w poszczególnych sołectwach

Lp	Nazwa sołectwa	Urodzenia 2024	Zgonu 2024	Liczba ludności na dzień 31.12.2024 r.
1.	Dęba	4	1	260
2.	Domaniów(Jagodno, Stary Młyn)	4	4	408(24,26)=458
3.	Glinice (Witoldów)	1	0	211 (30)=241
4.	Goszczewice	1	3	134
5.	Jabłonna	1	3	212
6.	Kaszewska Wola (Sewerynów)	2	3	283 (61)=344
7.	Krzyszkowice (Żmijków, Gaczkowice)	2	3	242(38,73)=353
8.	Maksymilianów(Mścichów)	1	1	57 (59)=116

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

9.	Młódnice	0	5	142
10.	Oblas	6	2	350
11.	Ostrołęka	1	4	188
12.	Podgajek (Zameczek, Zameczek-Kolonia)	7	4	493(34,264)= 791
13.	Potkanna	2	1	230
14.	Posada	1	3	56
15.	Przytyk	5	6	895
16.	Stefanów	3	1	225
17.	Studzienice	2	3	319
18.	Sukowska Wola	3	1	222
19.	Słowików	1	1	116
20.	Suków	1	4	271
21.	Wola Wrzeszczowska	1	2	217
22.	Wrzeszczów	4	3	361
23.	Wrzos	2	1	226
24.	Wólka Domanowska (Jadwiniów, Duży Las)	0	3	25(14, 0)=39
25.	Wygnanów	3	1	190
26.	Żerdź	5	1	279
27.	Suma	63	64	7235

Źródło: Opracowanie własne

II. Zagospodarowanie przestrzenne i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk

Strategia przestrzenna gminy Przytyk realizowana jest poprzez zastosowanie dwóch podstawowych instrumentów planistycznych, które mają kluczowe znaczenie dla ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju lokalnego. Są to:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Pierwszy z wymienionych dokumentów – studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – stanowi dokument planistyczny o charakterze strategicznym, obejmujący cały obszar administracyjny gminy. Studium określa podstawowe założenia polityki przestrzennej, uwzględniając zarówno istniejące uwarunkowania przyrodnicze, społeczne, kulturowe i gospodarcze, jak i zamierzone kierunki rozwoju. Choć nie ma charakteru aktu prawa miejscowego, jego postanowienia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – co oznacza, że stanowi ono swoistą dyrektywę w dalszym procesie planistycznym.

Studium jest najważniejszym dokumentem strategicznym. Zapisy zawarte w nim pozwalają na realizację oczekiwanych inwestycji, powstanie nowych miejsc pracy, dalszą poprawę jakości życia mieszkańców i wzrost atrakcyjności zamieszkiwania w Przytyku.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk uchwalone zostało zmianą Nr 5 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk Uchwałą Nr XLIV.376.2023 Rady Gminy Przytyk z dnia 24 marca 2023r.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

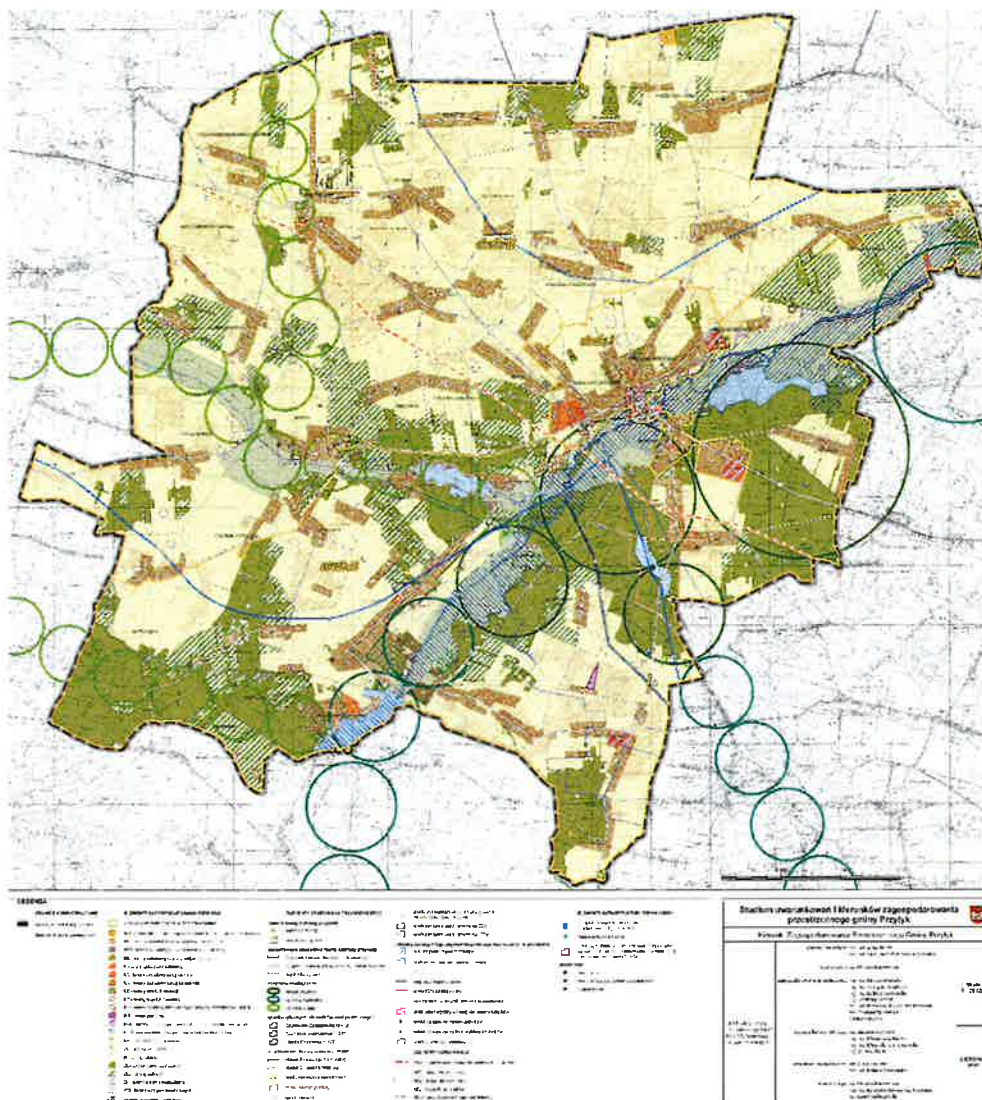

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk

Kierunki Zagospodarowania
Przestrzennego Gminy Przytyk

SKALA 1:25 000

Zal. nr 36
do Uchwały Nr XXV.165.2016
Rady Gminy Przytyk
z dnia 29 listopada 2016 r.

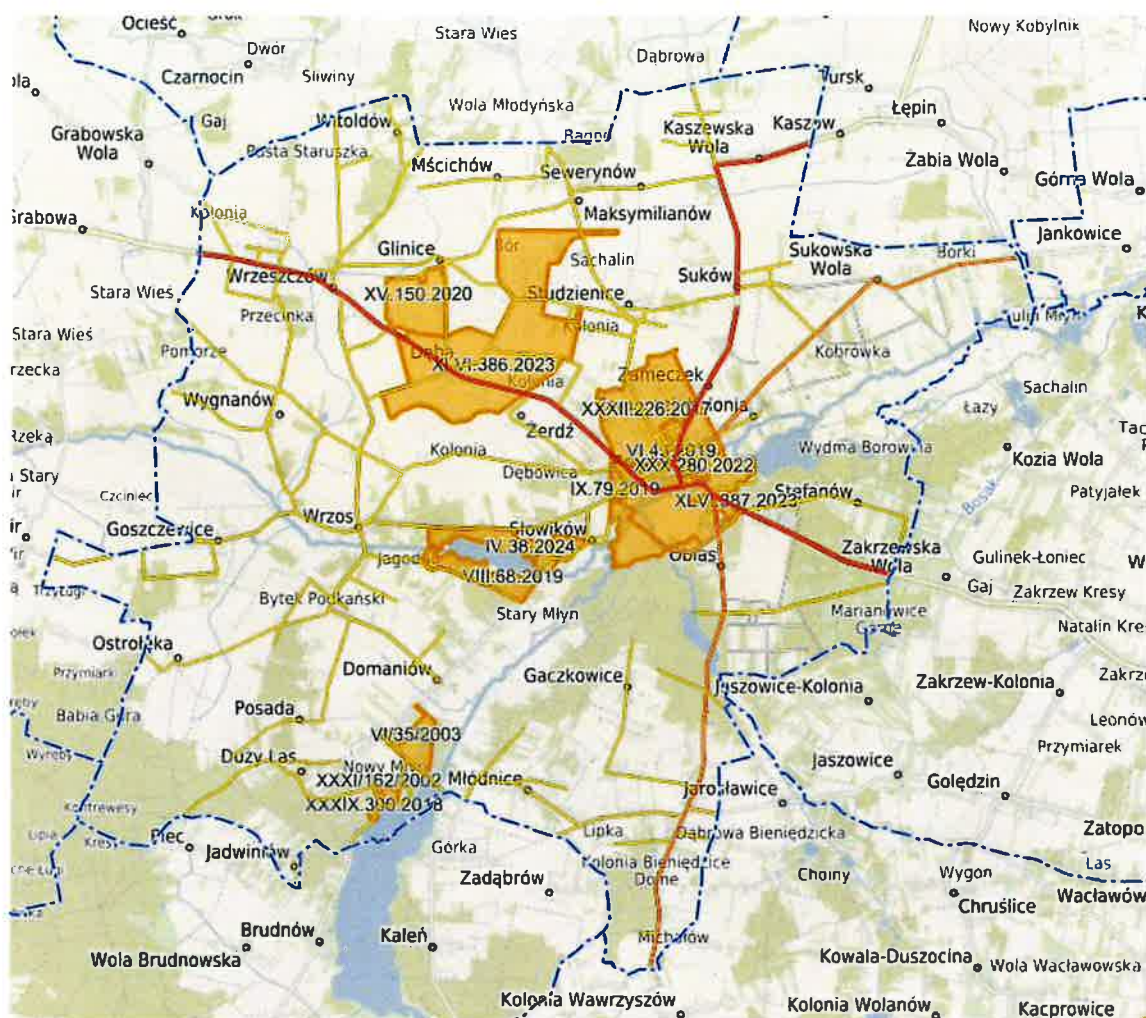
Rys. 1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk.

Źródło: Zal. Nr 2B do Uchwały Nr XXV.165.2016 Rady Gminy Przytyk z dnia 29 listopada 2016 r.

Na obszarze Gminy Przytyk obowiązuje 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zajmują one łącznie 1219 ha powierzchni gminy w jej granicach administracyjnych.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Rys. 2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla gminy Przytyk na dzień 31 grudnia 2024 r.

Źródło: www.przytyk.e-mapa.net/

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia z dnia 27 marca 2003 r. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mają na celu: „Ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego”.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Tab. 2. Wykaz obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego na dzień
do 31.12.2024 r.

WYKAZ MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO		
Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego		
L.p.	Nazwa opracowania	Nr uchwały
1	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk na fragmencie obszaru sołectwa Dęba.	Uchwała nr XXIX/135/2001 Rady Gminy w Przytyku z dnia 30 listopada 2001 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2001 r., nr 264, poz. 6258
2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części sołectwa Wólka Domaniewska.	Uchwała nr XXXI/162/2002 Rady Gminy w Przytyku z dnia 15 lutego 2002 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2002 r., nr 73, poz. 1474
3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części sołectwa Domaniów i Wólka Domaniewska	Uchwała nr VI/35/2003 Rady Gminy w Przytyku z dnia 24 kwietnia 2003 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2003 r., nr 168, poz. 4119
4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części sołectwa Wólka Domaniewska	Uchwała nr VI/36/2003 Rady Gminy w Przytyku z dnia 24 kwietnia 2003 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2003 r., nr 168, poz. 4120
5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów geodezyjnych Przytyk, Podgajek Wschodni i Podgajek Zachodni w gminie Przytyk - część A	Uchwała nr XXII.135.2016 Rady Gminy Przytyk z dnia 24 czerwca 2016 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2016 r., poz. 7425

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

5.1	Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Mazowieckiego	Rozstrzygnięcie Nadzorcze nr LEX-I 4131 146 2016 J Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 lipca 2016 r. opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2016 r., poz. 7099
5.2	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów geodezyjnych Przytyk, Podgajek Wschodni i Podgajek Zachodni w gminie Przytyk - część A	Uchwała nr XXXIX.299.2018 Rady Gminy Przytyk z dnia 9 marca 2018 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2018 r., poz. 4608
6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów geodezyjnych Przytyk, Podgajek Wschodni i Podgajek Zachodni w gminie Przytyk - część B	Uchwała nr XXXII.226.2017 Rady gminy Przytyk z dnia 30 czerwca 2017 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2017 r., poz. 6331
6.1	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów geodezyjnych Przytyk, Podgajek Wschodni i Podgajek Zachodni w gminie Przytyk - część B	Uchwała nr XLV.342.2018 Rady Gminy Przytyk z dnia 13 listopada 2018 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2018 r., poz. 11265
7	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Wólka Domanowska w gminie Przytyk	Uchwała nr XXXIX.300.2018 Rady Gminy Przytyk z dnia 9 marca 2018 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2018 r., poz. 4609
8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działki ew. nr 39 w obrębie geodezyjnym Przytyk w gminie Przytyk	Uchwała nr VI.43.2019 Rady Gminy Przytyk z dnia 29 marca 2019 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2019 r., poz. 6198
9	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów wokół zbiornika wodnego Jagodno w gminie Przytyk - część A	Uchwała nr VIII.68.2019 Rady Gminy Przytyk z dnia 14 sierpnia 2019 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2019 r., poz. 11352
10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działek ew. nr 41/7, 41/8, 41/10, 41/11 w obrębie geodezyjnym	Uchwała nr IX.79.2019 Rady Gminy Przytyk z dnia 1 października 2019 r. opublikowana w Dzienniku

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

	Podgajek Zachodni w gminie Przytyk	Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2019 r., poz. 13180
11	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów geodezyjnych Glinice i Kolonia Glinice w gminie Przytyk - część A	Uchwała nr XV.150.2020 Rady Gminy Przytyk z dnia 10 lipca 2020 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2020 r., poz. 8860
12	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych nad Rzeką Radomką w obrębie geodezyjnym Przytyk w gminie Przytyk	Uchwała nr XXX.280.2022 Rady Gminy Przytyk z dnia 25 marca 2022r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2022r. poz. 5399
13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działek ewidencyjnych nr 223/2 i 223/3 w obrębie geodezyjnym Przytyk w gminie Przytyk	Uchwała nr XL.341.2022 Rady Gminy Przytyk z dnia 9 grudnia 2022r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z dnia 27 stycznia 2023 r.
14	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów geodezyjnych Dęba i Kolonia Dęba w gminie Przytyk	Uchwała nr XLVI.386.2023 Rady Gminy Przytyk z dnia 30 czerwca 2023 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2023 r., poz. 9831
15	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działki ewidencyjnej nr 600/3 w obrębie geodezyjnym Przytyk w gminie Przytyk	Uchwała nr XLVI.387.2023 Rady Gminy Przytyk z dnia 30 czerwca 2023 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z dnia 5 września 2023 r. , poz. 9832
16	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ul. Cichej w obrębie geodezyjnym Podgajek Wschodni w gminie Przytyk	Uchwała Nr LIII.440.2023 Rady Gminy Przytyk z dnia 29 grudnia 2023 r., opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z dnia 7 marca 2024 r., poz. 2930

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

17	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu ewidencyjnego Słowików w gminie Przytyk	Uchwała Nr IV.38.2024 Rady Miejskiej w Przytyku z dnia z dnia 16 września 2024 r., opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z dnia 12 listopada 2024 r. , poz. 10930
----	--	--

Źródło: Opracowanie własne

W przypadku braku planu miejscowego określenie sposobu zagospodarowania oraz warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji administracyjnej: decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Lokalizację inwestycji celu publicznego natomiast ustala się w drodze decyzji ustalającej lokalizację celu publicznego.

W 2024 r. wydano ogółem 96 decyzji o warunkach zabudowy z czego 66 dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 23 usługowej oraz 7 innej. Łączna powierzchnia terenów objęta decyzjami wynosiła około 44 ha. W 2024 r. ponadto wydano 8 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

III. Informacja o realizacji, strategii, projektów i programów

3.1 Strategia rozwoju Miasta i Gminy oraz zadania inwestycyjne

W 2024 roku Miasto i Gmina Przytyk podjęła szereg istotnych działań związanych z opracowaniem Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Przytyk na lata 2025–2034. Kluczowym krokiem był wybór wykonawcy odpowiedzialnego za jej przygotowanie oraz podjęcie Uchwały nr IV.37.2024 z dnia 16 września 2024 r. o przystąpieniu do opracowania projektu Strategii. Następnie, Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Przytyk Nr 78.2024 z dnia 14 października 2024 r., powołano zespół ds. opracowania Strategii, który koordynował dalsze prace.

W ramach prac przygotowawczych przeprowadzono kompleksową diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej miasta i gminy, na podstawie której sformułowano wnioski służące jako fundament do dalszych etapów planowania strategicznego. Równolegle odbyły się konsultacje społeczne z mieszkańcami, które pozwoliły pozyskać informacje dotyczące ich potrzeb, oczekiwań.

Na tej podstawie opracowano cele strategiczne rozwoju w trzech kluczowych wymiarach: społecznym, gospodarczym i przestrzennym, a także kierunki działań niezbędnych do ich osiągnięcia. Określono również oczekiwane rezultaty oraz zaplanowano konkretne działania, w tym w zakresie funkcjonalno-przestrzennym. Finalnym efektem tych prac było opracowanie projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Przytyk, zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa, standardami oraz wytycznymi dokumentów nadrzędnych. Wypracowano również założenia dotyczące jej wdrażania w kolejnych latach.

W 2024 roku realizowano również istotne zadania inwestycyjne na terenie Gminy Przytyk:

- Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowościach: Kolonia Jabłonna, Żerdź, Sewerynów, Maksymilianów, Studzienice, Wola Wrzeszczowska oraz Żerdź – łączny koszt zadania wyniósł 184 500,00 zł brutto.
- Wykonanie dokumentacji projektowej budowy sieci wodociągowej dla miejscowości Mścichów.
- Wykonanie dokumentacji projektowej budowy sieci kanalizacyjnej dla miejscowości Jabłonna.
- Opracowanie dokumentacji projektowej rozbudowy sieci wodociągowej w miejscowościach: Domaniów, Oblas i Młódnice.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

- Trwa opracowywanie dokumentacji projektowej budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Kaszewska Wola.

W 2024 roku zakończono również realizację następujących inwestycji:

- Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Przytyku.
- Rozbudowa budynku Publicznej Szkoły Podstawowej we Wrzeszczowie.

3.2 Program „Przytyk Wspiera Przedsiębiorców”

Program ten to pakiet uchwał Rady Gminy Przytyk, które umożliwiają przedsiębiorcom skorzystanie z 3-letniego lub co najmniej rocznego okresu zwolnienia od podatku od nieruchomości. Takie udogodnienia mogą przełożyć się na wzrost rozwoju inwestycji w naszej gminie. Więcej szczegółów w BIP na stronie: www.przytyk.pl:

- Uchwała Nr XVIII.173.2020 Rady Gminy Przytyk z dnia 24 listopada 2020r.

- Uchwała Nr XVIII.174.2020 Rady Gminy Przytyk z dnia 24 listopada 2020r.

Dodatkowo program ten przewiduje, w ramach potrzeb organizowanie spotkań w gronie przedsiębiorców, prezentacje ich osiągnięć, panele dyskusyjne, zaproszenie osobowości, które dzielą się własnymi doświadczeniami, prezentacja firm i instytucji pomocnych przy rozwoju własnego biznesu. Dzięki temu firmy lokalne mogą uzyskać wiedzę i inspiracje, do wprowadzenia innowacji w swoich przedsiębiorstwach. Dodatkowa wiedza o programach pomocowych dla przedsiębiorstw, może być motorem do rozpoczęcia nowych inwestycji.

Program przewiduje także:

- Szkolenia i spotkania informacyjne, które mają na celu podniesienie wiedzy fachowej, w szczególności mikro i małych przedsiębiorców,
- Funkcjonowanie stałego punktu doradczego, prowadzonego przez pracownika Urzędu Gminy, który udziela informacji przedsiębiorcom.

3.3 Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Gmina Przytyk konsekwentnie realizuje program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, dostrzegając ich istotną rolę w budowaniu aktywnego społeczeństwa obywatelskiego. Współpraca ta przyczynia się do realizacji zadań publicznych w sposób bardziej elastyczny, lokalnie dostosowany i efektywny, a także wpływa pozytywnie na jakość życia mieszkańców.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Program współpracy na rok 2024 został uchwalony 10 listopada 2023 r. na mocy Uchwały Nr L.415.2023 Rady Gminy Przytyk. Jego przygotowanie poprzedziły konsultacje społeczne, przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami. Projekt Programu został udostępniony na stronie internetowej Urzędu Gminy, na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Mimo zapewnionego dostępu do dokumentu i możliwości zgłaszania uwag, żadna organizacja nie wniosła propozycji zmian, co może świadczyć o akceptacji dotychczasowego modelu współpracy. Jedną z kluczowych form współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi było powierzanie realizacji zadań publicznych, w szczególności w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu. W budżecie Gminy Przytyk na rok 2024 na realizację tych zadań zaplanowano środki w wysokości 120.000,00 zł, które zostały rozdysponowane w ramach otwartego konkursu ofert.

Konkurs ogłoszono zgodnie z harmonogramem, a jego celem było wsparcie działań promujących aktywność fizyczną wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, poprzez rozwój lokalnych klubów sportowych. W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęły dwie oferty – od Klubu Sportowego „Sokół Przytyk” oraz Klubu Sportowego „GROM” Przytyk. Obie organizacje spełniły wszystkie wymogi formalne określone w ogłoszeniu konkursowym. Klub Sportowy „Sokół Przytyk” otrzymał dotację w wysokości 80.000 zł, która została przeznaczona m.in. na prowadzenie regularnych szkoleń sportowych w zakresie piłki nożnej, zakup niezbędnego sprzętu sportowego, opłaty związane z udziałem w rozgrywkach ligowych oraz organizację lokalnych turniejów piłkarskich. Klub Sportowy „GROM” Przytyk otrzymał dotację w wysokości 40.000 zł. Środki te zostały przeznaczone głównie na prowadzenie szkoleń z zakresu piłki siatkowej dla dzieci i młodzieży, zakup stroi i sprzętu sportowego oraz organizację turniejów siatkarskich.

Oceny złożonych ofert dokonała Komisja Konkursowa, w skład której weszli przedstawiciele Urzędu Gminy oraz reprezentanci sektora organizacji pozarządowych. Komisja przeanalizowała zgodność ofert z celami Programu współpracy, ocenę merytoryczną i budżetową, a także dotychczasową skuteczność i rzetelność realizacji zadań przez dane podmioty. Organizacje, którym powierzono realizację zadań, zobowiązane były do terminowego przedłożenia sprawozdań końcowych, które zostały pozytywnie ocenione zarówno pod względem merytorycznym, jak i finansowym. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z zapisami umów, a planowane działania zostały zrealizowane w pełnym zakresie.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Dzięki wsparciu finansowemu udzielonemu organizacjom pozarządowym w 2024 roku, możliwe było zorganizowanie szeregu wydarzeń sportowych na terenie Gminy Przytyk, m.in. rozgrywek ligowych czy też lokalnych turniejów. Działania te w istotny sposób przyczyniły się do aktywizacji mieszkańców, promocji zdrowego stylu życia oraz integracji społecznej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi przebiegała w 2024 roku w sposób zgodny z założeniami Programu, efektywny i przejrzysty. Potwierdza to zasadność kontynuowania i rozwijania tego modelu partnerstwa w kolejnych latach, z myślą o dalszym wspieraniu lokalnych inicjatyw społecznych i sportowych.

Na terenie gminy funkcjonuje zróżnicowany i aktywny sektor społeczny, który obejmuje zarówno sformalizowane organizacje pozarządowe, jak i mniej formalne struktury, takie jak grupy nieformalne, koła zainteresowań czy inicjatywy oddolne. Choć nie posiadają one osobowości prawnej, ich działalność odgrywa istotną rolę w procesie aktywizacji społeczności lokalnych, integracji mieszkańców oraz w rozwiązywaniu lokalnych problemów. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców i liderów społecznych, grupy te potrafią skutecznie reagować na potrzeby otoczenia i animować życie społeczne w swoich miejscowościach. W ostatnich latach zauważalny jest pozytywny trend rozwoju trzeciego sektora. Coraz więcej organizacji korzysta z dostępnych źródeł finansowania, zarówno ze środków unijnych, jak i z krajowych programów dotacyjnych, takich jak Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, programy operacyjne czy lokalne konkursy grantowe. Pozyskane środki przeznaczone są na realizację celów statutowych, prowadzenie warsztatów, szkoleń, organizację wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych oraz działania na rzecz integracji międzypokoleniowej.

Wśród najaktywniejszych organizacji społecznych działających na rzecz mieszkańców Gminy Przytyk wyróżniają się Stowarzyszenie „Wrzosowisko” oraz Stowarzyszenie „Przystań nad Radomką”. Oba stowarzyszenia od lat prowadzą wartościowe inicjatywy, promując rozwój społeczno-kulturalny oraz wspierając różne grupy społeczne, w tym dzieci, młodzież i seniorów. Ich projekty cieszą się dużym zainteresowaniem i przyczyniają się do budowania wspólnoty lokalnej oraz pozytywnego wizerunku gminy. Istotną rolę w strukturze społecznej gminy odgrywają także jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP), które oprócz realizacji swoich podstawowych zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, angażują się również w życie społeczne i kulturalne. OSP działają w wielu miejscowościach gminy, takich jak Dęba, Domaniów, Goszczewice, Przytyk, Suków, Wrzeszczów i Wrzos. Strażacy

ochotnicy aktywnie uczestniczą w organizacji lokalnych wydarzeń, festynów, akcji edukacyjnych oraz działań prospołecznych, co czyni ich nie tylko strażnikami bezpieczeństwa, ale również ważnymi animatorami życia lokalnego.

Potencjał społeczny gminy Przytyk stale się rozwija, a zaangażowanie mieszkańców we wspólne działania pozwala z optymizmem patrzeć na przyszłość lokalnych inicjatyw obywatelskich. Wzmacnianie współpracy między organizacjami, samorządem i mieszkańcami tworzy solidne fundamenty dla dalszego rozwoju społeczności lokalnej.

3.4 Gminny Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia w gminie Przytyk

Do zadań własnych gminy należą m.in. zadania w zakresie ochrony zdrowia, równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, a w szczególności opracowanie i realizacja programów zdrowotnych dla jej mieszkańców.

Jednym z najistotniejszych zadań gminy z zakresu ochrony zdrowia jest zapewnienie mieszkańcom dostępności do usług medycznych w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia. Rozwój cywilizacyjny, procesy kształtujące rozwój demograficzny, powodują, że społeczności lokalne stają przed koniecznością rozwiązywania nowych problemów w obszarze profilaktyki i promocji zdrowia. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia największy, bo aż 50 – 60% wpływ na zdrowie człowieka ma styl życia, na który składają się między innymi takie elementy: aktywność fizyczna, sposób odżywiania się, umiejętność radzenia sobie ze stresem czy stosowanie używek. Środowisko fizyczne warunkuje stan zdrowia człowieka w około 20%. Promocja zdrowia jest procesem umożliwiającym jednostkom i grupom społecznym poprawę zdrowia poprzez podejmowanie działań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu, intelektualnemu.

Mieszkańcy gminy mogą korzystać z placówki świadczącej usługi w zakresie opieki zdrowotnej, którą jest Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Przytyku z Filią we Wrzeszczowie. Podstawowym celem działalności placówki jest udzielanie podstawowych świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, przywracaniu i poprawie stanu zdrowia oraz promocja zdrowia.

Celem nadrzędnym programu jest ograniczenie społecznych nierówności w zdrowiu, zmniejszenie zachorowalności na choroby związane ze stylem życia na obszarze gminy Przytyk, poprawa stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców. Osiągnięcie tego celu jest możliwe poprzez: kształtowanie prozdrowotnego stylu życia społeczeństwa, ograniczenie występowania najpoważniejszych problemów zdrowotnych, zmniejszenie różnic

społecznych i terytorialnych w stanie zdrowia populacji, aktywizowanie jednostek samorządu terytorialnego, aktywizowanie innych partnerów programu do działań na rzecz zdrowia. Prowadzenie racjonalnej polityki zdrowotnej wymaga posiadania aktualnej wiedzy o sytuacji zdrowotnej społeczeństwa oraz czynnikach wpływających na tę sytuację. Za priorytetowe należy uznać przeciwdziałanie tym schorzeniom, których poziom zachorowalności i umieralności w gminie Przytyk jest najwyższy lub bardzo wysoki. Do takich problemów należą podobnie jak w całym kraju choroby układu krążenia, nowotwory złośliwe i choroby układu oddechowego.

Ogromnie istotne dla powodzenia w poprawie zdrowia jest podniesienie świadomości i własnej za nie odpowiedzialności. Zdrowie należy do tych wartości w których inwestowanie, zwłaszcza w profilaktykę powinno być ciągłe, a efekty mogą być widoczne w perspektywie kilku – kilkudziesięciu lat. Wykonywanie badań przesiewowych, czy programów profilaktycznych jest racjonalne przy uwzględnieniu jak najszerszej skali odbiorców.

Ewaluacja dotychczasowych efektów działań profilaktycznych i monitoring bieżących projektów, powinny być prowadzone w sposób skoordynowany i ciągły. Działania te będą wdrażane, realizowane i monitorowane z uwzględnieniem poprzedniego okresu programowania.

3.5 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przytyk został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Przytyku nr LV.465.2024 z dnia 15 marca 2024 roku. Dokument ten stanowi coroczny element polityki gminy w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt oraz rozwiązywania problemu bezdomności wśród populacji psów i kotów. Program określa zasady zapewnienia opieki zwierzętom bezdomnym, przeciwdziałania ich bezdomności, opieki nad wolno żyjącymi kotami, a także podejmowania działań edukacyjnych i informacyjnych wśród mieszkańców gminy.

Zanim uchwała została przyjęta, projekt programu został przekazany do obowiązkowych konsultacji i uzyskał pozytywne opinie Powiatowego Lekarza Weterynarii oraz kół łowieckich działających na terenie Gminy Przytyk. Opinie te

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

potwierdziły zgodność założeń programu z obowiązującymi przepisami prawa oraz jego adekwatność do lokalnych warunków i potrzeb.

W ramach realizacji programu w 2024 roku wydatkowano łącznie kwotę 37 840,00 zł. Środki te przeznaczone zostały m.in. na zapewnienie schronienia i opieki weterynaryjnej dla bezdomnych zwierząt, ich odławianie i transport do schroniska, a także programów sterylizacji i kastracji. Szczególne znaczenie miała kontynuacja programu sterylizacji i kastracji oznakowanych zwierząt, czyli posiadających właściciela i pochodzących z terenu Gminy Przytyk. Działanie to ma na celu długofalowe ograniczenie liczby niechcianych miotów i przeciwdziałanie zjawisku porzucania zwierząt.

Program realizowany jest przy współpracy z organizacjami społecznymi i specjalistycznymi podmiotami świadczącymi usługi w zakresie opieki nad zwierzętami, co zapewnia jego skuteczność i zgodność z obowiązującymi standardami etycznymi oraz prawnymi. Gmina Przytyk poprzez systematyczne działania w tym zakresie wzmacnia odpowiedzialność społeczną oraz promuje postawy prozwierzęce wśród mieszkańców.

3.6 Plan zarządzania kryzysowego

Plan Zarządzania Kryzysowego Gminy Przytyk zgodnie z zaleceniem oraz wytycznymi Starosty Radomskiego został w listopadzie roku 2024 r. przedłożony do Biura Zarządzania Kryzysowego w celu akceptacji. Plan po naniesieniu wskazanych przez Biuro Zarządzania Kryzysowego poprawek otrzymał w lutym roku 2025 akceptację i został skierowany do uzgodnień z kierownikami jednostek organizacyjnych planowanych do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w planie (14 jednostek organizacyjnych). Po zakończeniu procesu uzgodnień plan zostanie przedłożony Staroście radomskiemu do zatwierdzenia.

W 2024 r. Gmina Przytyk na podstawie Zarządzenia Burmistrza z dnia 14.10.2024 r. w sprawie przygotowania i przeprowadzenia gry decyzyjnej pod kryptonimem PRZYTYK2024 na temat „realizacji zadań obronnych w sytuacji podnoszenia gotowości obronnej państwa” we współpracy z Biurem Zarządzania Kryzysowego Starosty radomskiego brała udział w ćwiczeniach doskonalących.

3.7 Program opieki nad zabytkami

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2021–2024 dla Gminy Przytyk został przyjęty Uchwałą Nr XXI.203.2021 Rady Gminy w Przytyku w dniu 29 marca 2021 roku. Dokument ten stanowi ważne narzędzie ochrony dziedzictwa kulturowego na poziomie lokalnym, określając kierunki działań mających na celu zachowanie, zabezpieczenie oraz popularyzację zabytków znajdujących się na terenie gminy.

W ramach programu uwzględniono 36 obiektów nieruchomości wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Przytyk. Są to m.in. zabytkowe kościoły i kapliczki, dwory oraz charakterystyczna dla regionu zabudowa drewniana. Obiekty te stanowią istotny element tożsamości kulturowej i historycznej gminy, kształtując jej unikalny krajobraz kulturowy.

Na terenie gminy znajduje się także 11 obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości, objętych szczególną ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Dodatkowo, w rejestrze zabytków ruchomych znajduje się 5 cennych obiektów, spośród których do najważniejszych zaliczyć można elementy historycznego wyposażenia kościołów parafialnych zlokalizowanych w Przytyku, Wrzosie i Wrzeszczowie.

Istotnym elementem dziedzictwa archeologicznego Gminy Przytyk są stanowiska archeologiczne – na terenie gminy zewidencjonowano ich aż 134. Świadczą one o bogatej historii osadnictwa na tym obszarze, sięgającej czasów prehistorycznych. Stanowiska te podlegają ochronie konserwatorskiej, a wszelkie działania inwestycyjne na ich terenie wymagają nadzoru archeologicznego.

Realizacja gminnego programu opieki nad zabytkami ma na celu nie tylko ochronę dziedzictwa kulturowego, ale także jego wykorzystanie w procesie budowania tożsamości lokalnej społeczności oraz wspierania rozwoju turystyki i edukacji historycznej w regionie.

3.8 Polityka społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im funkcjonowania w warunkach odpowiadających

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

godności człowieka poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia, integracji ze środowiskiem oraz zapobieganie sytuacjom powodującym trudne warunki życiowe. Zatem, polityka społeczna gminy ma na celu zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, wyrównywanie szans oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców.

W 2024 roku pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, niepieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie 207 osób i rodzin.

Kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 776 zł,
- dla osoby w rodzinie - 600 zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami. W ramach pomocy społecznej osoby i rodziny mogą skorzystać z pomocy w formie:

- świadczeń pieniężnych: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe,
- świadczeń w naturze, np. opał, posiłki, artykuły żywnościowe,
- usług opiekuńczych,
- pracy socjalnej,
- działań na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym,
- interwencji w rodzinach, w których występują dysfunkcje,
- finansowania pobytu w domu pomocy społecznej.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Tab. 3. Świadczenia pieniężne wypłacane w 2024 r.

Forma pomocy		Liczba rodzin, którym, przyznano świadczenie	Kwota świadczeń (zł)	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe		22	192.226,22	22
Zasiłki okresowe		9	18.786,50	23
Zasiłki celowe i w naturze		17	9.744,00	36
w tym:	Specjalne zasiłki celowe	8	5.144,00	12
Świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”		14	14.050,00	20

Źródło: Dane statystyczne GOPS

Gmina, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ma obowiązek zapewnić usługi opiekuńcze, schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym oraz pobyt w domu pomocy społecznej.

Tab. 4. Wybrane świadczenia niepieniężne w 2024 r.

Forma pomocy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Schronienie	1	x	4.931,50
Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	12	112	433.701,08
Program „Posiłek w szkole i w domu” (posiłek)	45	4.965	24.966,00

Źródło: Dane statystyczne GOPS

Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytyku w roku 2024 realizował wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028. Celem Programu było zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych,

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Na realizację powyższego Programu wydatkowano **45.221,50**, z tego:

- środki własne gminy – **9.121,50zł**,
- dotacja z budżetu państwa **36.100,00 zł**.

Składki zdrowotne

Na podstawie art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych GOPS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za 18 osób pobierających zasiłek stały, którzy nie podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu; koszt - 14.523,20zł.

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54, tj. potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni. Podstawowym warunkiem przyznania powyższej pomocy jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnienie kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. W 2024 r. wydano 1 decyzję administracyjną w sprawie potwierdzenia prawa do ww. świadczeń.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa - Podprogram 2023

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytyku wydawał skierowania do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa - Podprogram 2023. Celem Programu jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom pomocy żywnościowej. Osoby zakwalifikowane do pomocy otrzymały bezpłatne artykuły spożywcze. Pomoc żywnościowa, na podstawie skierowań wydawanych przez GOPS trafiła do 98 osób, które zostały zakwalifikowane zgodnie z wytycznymi MRPiPS. Dystrybucją pomocy dla 91 osób zajmował się Parafialny Zespół Caritas przy Parafii p.w. Świętego Krzyża w Przytyku; dla 8 osób wydano skierowania do innych organizacji działających na terenie Radomia.

Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne przysługują rodzinie, jeżeli dochód netto w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł.

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł. Na realizację tych zadań w roku 2024 plan Wojewody wynosił **4.807.478,00zł**. Na realizację tych zadań wydatkowano z budżetu Wojewody kwotę **4.717.295,98 zł**, w tym:

- **4.579.996,77zł** wykorzystano na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie społeczne
- **137.299,21zł** wykorzystano na wydatki związane z obsługą świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, tj. wydatki związane z zatrudnieniem osób obsługujących zadania wraz z pochodnymi i wydatkami bieżącymi.

Fundusz Alimentacyjny

Osoba, która ma zasądzone alimenty na podstawie tytułu wykonawczego zatwierdzonego przez sąd, a ich egzekucja okazała się bezskuteczna - dłużnik nie płaci zasądzonych alimentów, może ubiegać się o wypłacanie alimentów z funduszu alimentacyjnego. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego na ogólną kwotę **121.587,93zł**, a przeciętna wysokość świadczenia wynosiła **484,41 zł**.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Na terenie Gminy Przytyk zamieszkuje 11 dłużników alimentacyjnych, w stosunku do których podejmowano działania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2024 r. kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła **68.674,54 zł**, z tego;

- przekazano na dochody budżetu państwa – **55.967,20 zł**, w tym odsetki **36.906,16 zł**,
- przekazano na dochody własne gminy wierzyciela – **12.707,34 zł**.

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne

Na opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne dla osób pobierających świadczenia opiekuńcze wydatkowano kwotę **70.136,46 zł**.

Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie (dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne wynosił miesięcznie 600,00zł na osobę w rodzinie), w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe,[...].

Zasiłek szkolny to forma pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Takie świadczenie przysługuje uczniom, którzy znajdują się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Tab. 5. Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2024 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość
1.	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (przy założeniu, że 1 dziecko/1 stypendium to 1 wniosek) w roku 2024; na rok szkolny 2024/2025	51
2.	Liczba przyznanych stypendiów w roku 2024; na rok szkolny 2024/2025	51
3.	Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego	0
4.	Liczba przyznanych zasiłków szkolnych w roku 2024	0
5.	Łączna wysokość wypłaconej pomocy materialnej dla uczniów w 2024 r., w tym:	99.640,00
5.1	Wysokość wykorzystanej dotacji	79.712,00
5.2	Udział środków własnych,	19.928,00

Źródło: Dane statystyczne GOPS

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

W kwocie wypłaconej pomocy materialnej dla uczniów zawarte są również świadczenia wypłacone w okresie od stycznia do czerwca 2024 r. przysługujące na rok szkolny 2023/2024.

Świadczenia wychowawcze

Zmiana ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci spowodowała, że świadczenia w ramach programu „Rodzina 800+” składane są do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jednak realizacja wypłaty świadczeń wychowawczych za lata ubiegłe, przyznanych w ramach koordynacji oraz przekazywanie do wojewody nienależnie pobranych świadczeń należy do zadań ośrodka pomocy społecznej. W 2024 r. na obsługę zadania wydatkowano 2.000,00zł – całość z dotacji wojewody.

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia.

W naszej gminie wnioski przyjmowane są w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W 2024 roku, wpłynęło:

- 11 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożonych po raz pierwszy,
- 10 wniosków złożonych, po raz pierwszy, przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców,
- 3 wnioski o wydanie Karty dla nowego członka rodziny,
- 1 wniosek od członków rodziny wielodzietnej, którzy byli już jej posiadaczami,
- 4 wnioski o duplikat karty.

Na obsługę zadania wydatkowano ze środków Wojewody kwotę **546,00 zł**.

Dodatek osłonowy

Kolejnym zadaniem, którego obsługą zajmowali się pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prztyku było prowadzenie postępowań w sprawie przyznania i wypłaty dodatku osłonowego.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

W 2024 r. wpłynęło 748 wniosków w sprawie wypłaty dodatku osłonowego; wydano 697 informacji przyznających świadczenie oraz 51 decyzji odmawiających dodatku lub umarzających postępowanie na wniosek strony.

Koszt realizacji zadania wyniósł 309.269,59zł, z tego na wypłatę świadczeń wydatkowano kwotę - **303.205,49zł** – całość z dotacji wojewody.

Bon energetyczny

W drugim półroczu 2024 r. pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytyku realizowali zadanie wynikające z ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.

O wypłatę bonu elektrycznego wnioskowało 784 osoby lub rodziny, przyznanych zostało 727 świadczeń, wydano 57 decyzji odmawiających dodatku lub umarzających postępowanie na wniosek strony.

Koszt zadania wraz z kosztami obsługi stanowił kwotę **311.020,46zł** – całość z dotacji wojewody.

3.8.1 Gminny Program Wspierania Rodziny

Założenia zawarte w programie wspierania rodzin realizowane były m. in. poprzez działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu w rodzinie sytuacji kryzysowych wymagających interwencji tj. poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin, wsparcie potencjału rozwojowego rodziny biologicznej, działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, udzielanie pomocy w przezwyciężaniu tych problemów, skuteczne reagowanie w sytuacjach kryzysowych już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia, zabezpieczanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym, wzmacnianie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach, wspieranie rodziny w funkcjach wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie. W 2024 r. wsparciem asystenta rodziny zostało objętych 9 rodzin z 23 dziećmi, natomiast w pieczy zastępczej przebywało 8 dzieci.

3.8.2 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej realizowali przede wszystkim pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytyku, Komisariatu Policji w Zakrzewie, oświaty, ochrony zdrowia, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Przytyk były realizowane na wielu poziomach. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej była możliwa tylko przy ścisłej współpracy instytucjonalnej i społecznej. Skuteczność działań w zakresie poprawy bytu rodzin doznających przemocy nie polega wyłącznie na zabezpieczeniu finansowym.

Edukacja społeczności na terenie gminy jest szansą na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Realizacja programu ma na celu zwiększenie efektywności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Przytyk.

Istotnym elementem programu jest stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy, zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób stosujących przemoc. Dodatkowo, działania te mają na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych, bądź uwięzionych w przemoc. W 2024 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 25 wypełnionych Niebieskich Kart część „A”, w tym sporządzonych przez:

- Policję – 17 kart,
- GOPS – 6 kart.,
- Oświatę – 2 karty.

W 8 rodzinach kontynuowano procedurę Niebieskiej Karty od 2023r.; powołano 31 nowych grup diagnostyczno-pomocowych; grupy te odbyły 175 posiedzeń.

3.8.3 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027 został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr LIII.448.2023 Rady Gminy Przytyk z dnia 29 grudnia 2023 r. zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) i zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu narkomani (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939).

W/w ustawy zobowiązują organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego do przeciwdziałania narkomanii oraz do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużycia alkoholu, a także wspierania w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

3.8.4 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Dokument ten pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Określa wizję, misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych w gminie.

Stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców szczególnie tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej.

IV. Ochrona Środowiska

4.1 Program Ochrony Środowiska dla gminy Przytyk na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

„Program Ochrony Środowiska dla gminy Przytyk na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.” przyjęty został uchwałą Nr XXXVIII/271/17 Rady Gminy w Przytyku z dnia 29 grudnia 2017 r. Dokonano w nim oceny stanu środowiska na terenie miasta w określonych obszarach interwencyjnych takich jak: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleba, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrody.

Zadania zawarte w harmonogramie Programu są sukcesywnie realizowane w ramach różnych przedsięwzięć podejmowanych zarówno przez Urząd Miejski w Przytyku, instytucje państwowe, zakłady przemysłowe, a także organizacje pozarządowe. Oceniając działania należy stwierdzić, że są one realizowane w sposób prawidłowy, szczególnie w zakresie ograniczania szkodliwych czynników wpływających na zdrowie mieszkańców poprzez poprawę stanu powietrza atmosferycznego, ochronę przed biologiczno - chemicznym zanieczyszczeniem gleb i wód, a także właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi.

4.2 Dotacje celowe finansowane z budżetu Gminy Przytyk.

W czerwcu 2024 roku Gmina Przytyk przeprowadziła szereg działań na rzecz ochrony Środowiska, oferując mieszkańcom wsparcie finansowe w ramach programów dotacyjnych. Inicjatywy te obejmowały wymianę przestarzałych pieców, zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych oraz kolektorów słonecznych, budowę przydomowych oczyszczalni ścieków i systemów zagospodarowania wód opadowych:

Tab. 6. Wykaz dotacji z budżetu Gminy Przytyk

Dotacja z budżetu Gminy Przytyk obejmuje:	Kwota dotacji:	Ilość złożonych wniosków
Budowę systemów deszczowych do zatrzymywania wody	80% poniesionych kosztów nie więcej jednak niż 2 000 zł	15
Budowę instalacji fotowoltaicznej	2 500 zł na każdy rozpoczęty kW jednak nie więcej niż 7 000 zł	24

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Budowę instalacji kolektorów słonecznych	50% poniesionych kosztów nie więcej jednak niż 4 000 zł	6
Budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	50% poniesionych kosztów nie więcej jednak niż 4 000 zł	17
Wymianę nieekologicznego źródła ogrzewania	50% poniesionych kosztów nie więcej jednak niż: a) miejscowego ogrzewacza pomieszczeń na paliwo stałe- 3.000,00 zł b) kocioł gazowy kondensacyjny – 7.000,00 zł c) kocioł olejowy kondensacyjny - 5.000,00 zł d) kocioł na pellet drzewny – 6.000,00 zł e) kocioł zgazowujący drewno – 6.000,00 zł f) pompa ciepła – 7.000,00 zł g) kocioł elektryczny – 3.000,00 zł	48

**Warunkiem otrzymania dotacji było jej zrealizowanie i złożenie rozliczenia końcowego do końca listopada 2024 r.*

Źródło: Opracowanie własne

Działania Gminy w 2024 roku potwierdzają jej zaangażowanie w poprawę stanu środowiska oraz wspieranie mieszkańców w ekologicznym stylu życia. Realizacja programów dotacyjnych przyniosła pozytywny efekt, który poznaliśmy w grudniu. Gmina Przytyk wypłaciła mieszkańcom z własnego budżetu ponad 372 tys. złotych.

4.3 Gospodarka odpadami komunalnymi

Na mocy przepisów prawa zadaniem gminy jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, wytwarzanych przez właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na jej terenie oraz nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwieniem odebranych odpadów komunalnych. W regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Przytyk określono zasady odbioru odpadów. Zbiórka odbywa się metodą „u źródła”, poprzez odbiór worków sprzed posesji według terminarza dostarczonego do każdego domu, w postaci selektywnej. Oprócz zbiórki odpadów sprzed posesji mieszkańcy gminy mieli możliwość ich

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

transportu do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego pod adresem Słowików 100.

Podmiotem realizującym na zlecenie Gminy Przytyk usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz działek rekreacyjnych i domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, na których powstają odpady komunalne jest firma: Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o. o., z siedzibą Słowików 100, 26-650 Przytyk, zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym REGON: 143344214, NIP: 9482590831, z którym podjęto współpracę na podstawie umowy nr 120/2023 zawartą w dniu 14.12.2023 r. w terminie wykonania określonym od 01.01.2024 r. - 31.12.2024 r.

Na nieruchomościach, na których prowadzona była działalność gospodarcza oraz budynkach użyteczności publicznej odbiór realizowany był na podstawie indywidualnych umów zawartych przez właścicieli z przedsiębiorcami uprawnionymi do świadczenia usług w tym zakresie. Uprawnionych do świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w roku 2024 było 5 podmiotów wpisanych do Rejestru Działalności Regulowanej prowadzonej przez Burmistrza Miasta i Gminy Przytyk. Podmioty świadczące usługi odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Przytyk:

Tabela 7. Dane Firm

Lp.	Nr rejestracyjny	Nazwa Firmy	Adres
1	2-2012	PREZERO SERVICE WSCHÓD Sp. z oo.	ul. Wrocławska 3 26-600 Radom
2	6-2012	Eko- Jas Janas Krzysztof	Garno, ul. Kasztanowa 21 26-625 Wolanów
3	8-2012	EKO-SAM Sp. z .o.o.	Kaszewska Wola 30 26-650 Przytyk
4	17-2021	Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Spółka z o.o.	ul. Zachęta 57, 26-650 Przytyk
5	18-2022	EKO- HERNIK Bartosz Hernik	Kaszewska Wola 30

Źródło: Opracowanie własne

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Z terenu nieruchomości w 2024 r. odbierane były następujące rodzaje odpadów komunalnych selektywnie zbieranych:

1. papieru i tektury;
2. szkło i opakowania szklane;
3. metale;
4. tworzywa sztuczne;
5. odpady opakowania wielomateriałowe;
6. bioodpady
7. zmieszane odpady komunalne;
8. meble i inne odpady wielkogabarytowe;
9. zużyty sprzęt elektrycznego i elektronicznego;
10. popiół i żużel.

Do dyspozycji mieszkańców pozostawał również Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), który funkcjonuje pod adresem Słowików 100, gdzie w ramach uiszczonej opłaty za odbiór odpadów przyjmowane były z terenu nieruchomości zamieszkałych i zabudowy letniskowej następujące odpady:

1. papier i tektura,
2. metale,
3. tworzywa sztuczne,
4. szkło i opakowania ze szkła,
5. odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
6. bioodpady (w tym odpady zielone),
7. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
8. meble i inne odpady wielkogabarytowe,
9. zużyte opony od aut osobowych w ilości nie więcej niż 4 szt. opon w okresie roku kalendarzowego,
10. odpady niebezpieczne,
11. przeterminowane leki i chemikalia,
12. odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

13. zużyte baterie i akumulatory,
14. odpady budowlane i rozbiórkowe były przyjmowane w ilości nie większej niż 300 kg w okresie roku kalendarzowego,
15. odpady tekstyliów i odzieży,
16. popiół i żużel
17. środki ochrony roślin, pozostałości i opakowania nimi zanieczyszczone

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu gminy w 2024 r. wynosiła 1073,59 Mg.

Celem nadrzędnym gospodarki odpadami jest zmniejszenie ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowisko odpadów. W roku 2024 gminy zobowiązane były osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 45% wagowo. Na podstawie danych wykazanych w sprawozdaniu rocznym BDO ustalono w/w poziom osiągnięty przez Gminę Przytyk równy 52,66%. Gminy są również obowiązane aby nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo za każdy rok w latach 2025-2029, osiągnięto poziom to 53,33%. Analiza realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami pochodzącymi z sektora komunalnego, pozwoliła na sformułowanie następujących (sugerowanych) kierunków działań:

- dalszy wzrost zbiórki bioodpadów w gospodarstwach domowych, co przyczyni się do coraz większej redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji,
- dalszy wzrost ilości surowców wtórnych zbieranych w sposób selektywny, celem osiągnięcia przez Gminę w przyszłych latach - wymaganych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów tego rodzaju,
- prowadzenie edukacji ekologicznej mającej na celu podniesienie świadomości mieszkańców
- konieczności selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych, aby ograniczyć ich składowanie oraz ewentualne ich przedostanie się do środowiska,
- prawidłowej segregacji odpadów, z naciskiem na segregację tworzyw sztucznych i niezanieczyszczania wysegregowanych frakcji m. in. odpadami zmieszanymi.

4.4 Usuwanie azbestu

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Przytyk zostało przeprowadzone w sierpniu 2024 roku. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 40 000,00 zł. Gmina Przytyk pozyskała na ten cel dotację celową z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w wysokości 33 200,00 zł, w ramach projektu pn. „Zbieranie, transport oraz unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Przytyk”.

Działania te miały na celu ograniczenie negatywnego wpływu azbestu na zdrowie mieszkańców oraz na środowisko naturalne. W ramach realizowanego zadania odebrano i unieszkodliwiono wyroby zawierające azbest z łącznie 45 nieruchomości położonych na terenie gminy. Łączna masa usuniętych odpadów wyniosła 100,0 Mg.

Zadanie to wpisuje się w długofalowe działania Gminy Przytyk na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców, bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz ochrony środowiska.

4.5 Gospodarka ściekowa w Gminie Przytyk

Na terenie Gminy Przytyk, według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku, z sieci kanalizacyjnej korzystało 778 posesji. Ponadto na obszarze gminy funkcjonowało 871 zbiorników bezodpływowych oraz 42 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z przepisami Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na samorządy lokalne został nałożony obowiązek przeprowadzania co najmniej raz na dwa lata kontroli dotyczących sposobu postępowania z nieczystościami ciekłymi. Zakres tych kontroli obejmuje przede wszystkim sprawdzenie, czy właściciele nieruchomości posiadają aktualne umowy z przedsiębiorstwami uprawnionymi do opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w przydomowych oczyszczalniach ścieków. Dodatkowo weryfikowane są dowody potwierdzające uiszczenie opłat za wykonane usługi.

Do końca 2024 roku w Gminie Przytyk przeprowadzono łącznie 272 kontrole nieruchomości. W wyniku działań kontrolnych ustalono, że 9 posesji nie posiadało zawartej umowy z firmą asenizacyjną, a właściciele 54 posesji nie byli w stanie przedstawić dowodów potwierdzających regularne opróżnianie zbiorników przez uprawnione podmioty. W każdym z tych przypadków właściciele nieruchomości zostali poinformowani o obowiązujących przepisach prawa oraz pouczeni o konieczności właściwego gospodarowania nieczystościami ciekłymi. Realizacja obowiązku kontrolnego ma na celu nie tylko egzekwowanie przepisów,

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

ale również podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i dbałości o czystość na terenie gminy.

4.6 Program Priorytetowy Czyste Powietrze

Stan powietrza w Gminie Przytyk z roku na rok poprawia się dzięki wsparciu finansowemu Programu Czyste Powietrze w zakresie likwidacji niskiej emisji poprzez wymianę kotłów oraz montaż odnawialnych źródeł energii.

Łączna liczba wymienionych kotłów w 2024 roku w Gminie Przytyk przez mieszkańców korzystających z dofinansowania wyniosła 57. Zastępczym źródłem ciepła stały się: kotły gazowe (16 szt.), pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej (8 szt.), kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie (8 szt.), kocioł zgazowujący drewno (1 szt.) i ogrzewanie elektryczne (1 szt.). W 2024 roku dofinansowano instalację 6 kompletów paneli fotowoltaicznych. Ponadto uzyskano dofinansowanie na poniższe przedsięwzięcia:

- Stolarka drzwiowa – 17 wniosków
- Stolarka okienna – 17 wniosków
- Ocieplenie przegród budowlanych – 19 wniosków
- Instalacja co i cwu – 23 wnioski
- Audyt energetyczny – 11 wniosków

W 2024 roku wydano 169 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w 2023 roku.

Pracownicy Urzędu Gminy w Przytyku w 2024 r. przeprowadzili kontrolę w 37 budynkach jednorodzinnych w zakresie przestrzegania przepisów Uchwały antysmogowej dla Województwa Mazowieckiego na terenie Gminy Przytyk. Kontrola została przeprowadzona w ostatnim kwartale 2024 r. zgodnie z Zarządzeniem nr 46a.2022 Wójta Gminy Przytyk z dnia 18 sierpnia 2022 r. Ich celem było weryfikowanie zgodności użytkowanych źródeł ciepła z wymaganiami określonymi w przepisach antysmogowych, w szczególności w zakresie rodzaju stosowanych urządzeń grzewczych oraz jakości spalanych paliw. Wszystkie przeprowadzone kontrole miały pozytywny wynik.

Działania kontrolne wpisują się w realizację obowiązków gminy w zakresie ochrony środowiska oraz przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza, przyczyniając się do poprawy warunków życia mieszkańców.

4.7 Dotacje celowe z budżetu Gminy Przytyk na dofinansowanie wymiany źródła ciepła ogrzewania

W czerwcu 2024 roku mieszkańcy Gminy Przytyk mieli szansę skorzystania z programu, który miał na celu wspieranie inwestycji związanych z wymianą źródła ciepła. Program ten miał nie tylko przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, ale także wprowadzić bardziej przyjazne dla środowiska technologie ogrzewania, zmniejszając emisję CO₂ i innych zanieczyszczeń atmosferycznych.

Do Urzędu wpłynęło łącznie 78 wniosków o dofinansowanie wymiany nieefektywnych źródeł ogrzewania. W ramach programu mieszkańcy mogli otrzymać wsparcie w wysokości aż 50% udokumentowanych kosztów zakupu nowego źródła ciepła. Maksymalna kwota dotacji uzależniona była od rodzaju zakupionego źródła ciepła: miejscowy ogrzewacz pomieszczeń na paliwo stałe np. koza: 3.000,00 zł; kocioł gazowy kondensacyjny: 7.000,00 zł; kocioł olejowy kondensacyjny: 5.000,00 zł; kocioł na pellet drzewny: 6.000,00 zł; pompa ciepła: 7.000,00 zł; kocioł elektryczny: 3.000,00 zł. Mieszkańcy byli zobowiązani w terminie do 30 listopada 2024 r. wymienić źródło ogrzewania oraz złożyć wniosek o jego rozliczenie. Efekt programu poznaliśmy w grudniu. Do Urzędu Miejskiego wpłynęło:

- 24 wnioski o dofinansowanie zakupu i montażu mikroinstalacji fotowoltaicznych, przyznano 12 dotacji w kwocie 7 000, 00 zł każda,
- 6 wniosków o dofinansowanie zakupu i montażu odnawialnych źródeł energii – instalacji kolektorów słonecznych, wpłynęło 6 wniosków, przyznano 2 dotacje w kwocie 8 000,00 zł każda,
- 48 wniosków o dofinansowanie do wymiany źródła ciepła w tym piecy na pellet, piecy na gaz oraz pompy ciepła, przyznano 35 dotacji o łącznej kwocie 206 199,73 zł.

Łączna kwota dotacji przyznana mieszkańcom sięgnęła ponad 298 199,73 tys. złotych, co stanowi imponujące wsparcie dla lokalnej społeczności. Środki na ten cel Gmina Przytyk wypłaciła mieszkańcom z własnego budżetu.

V. Gospodarka Nieruchomościami

5.1 Gospodarka Mieszkaniowa

Rada Gminy Przytyk podjęła uchwałę Nr XL.335.2022 dnia 09 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Przytyk na lata 2023-2027”. Program zawiera zasady tworzenia i wdrażania strategii, która dotyczy gospodarowania zasobem oraz daje podstawę organowi wykonawczemu gminy do podejmowania bezpośrednich i bieżących decyzji. Program wprowadza planowaną politykę dotyczącą gminnego zasobu mieszkaniowego, projektowaną na lata 2023–2027. Punktem wyjścia programu jest uwzględnienie realnych możliwości gminy w stosunku do gospodarowania jej mieszkaniowym zasobem.

Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy Przytyk prowadzone jest również na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz uchwały Nr XIX.186.2020 z dnia 28 grudnia 2020 r. Rady Gminy Przytyk w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Przytyk.

W 2023 r. obowiązywała stawka czynszu za najem lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Przytyk w wysokości 2 zł za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu. Stawka ustalona została na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przytyk Nr 14.2018 z dnia 02.02.2018 r. w sprawie ustalenia stawki czynszu za lokale mieszkalne.

5.2 Gospodarka Gruntami i Nieruchomościami

Planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Przytyk na lata 2023-2025 został przyjęty zarządzeniem Wójta Gminy Przytyk nr 3.2023 z dnia 02.01.2023 r. Podstawę prawną sporządzenia planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości stanowi art. 25 ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 ze zm.)

Plan wykorzystania zasobu opracowuje się na okres 3 lat i zawierać ma on w szczególności:

1. zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości Gminy oddanych w użytkowanie wieczyste;
2. prognozę dotyczącą:

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

- a) udostępniania nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu;
- b) poziomu wydatków związanych z udostępnianiem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu;
- c) wpływów osiąganych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Gminy oddanych w użytkowanie wieczyste;
- d) aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości

3. program zagospodarowania nieruchomości zasobu.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości opracowany na okres trzech lat nakreśla główne kierunki i działania związane z gospodarowaniem mieniem gminy. Przyjęto założenie, że w stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie i formie zagospodarowania będą zapadały indywidualnie. Gminny zasób nieruchomości będzie wykorzystywany zgodnie z ustaleniami wynikającymi z uchwał budżetowych na poszczególne lata, w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, Kodeksu cywilnego oraz podejmowanymi uchwałami związanymi z gospodarowaniem nieruchomościami. Nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości wykorzystywane będą z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnej na cele rozwojowe gminy. Założenia te dotyczą w szczególności realizacji zadań własnych gminy oraz istotnych celów publicznych. Gospodarowanie zasobem nieruchomości obejmuje w szczególności:

- ewidencjonowanie nieruchomości zgodnie z katastrem nieruchomości,
- zapewnienie wyceny nieruchomości zasobu,
- zabezpieczenie nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem,
- wykonanie czynności związanych z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu,
- zbywanie oraz nabywanie nieruchomości do zasobu,
- wydzierżawianie, wynajmowanie i użyczanie nieruchomości wchodzących w skład zasobu,
- podejmowanie czynności w postępowaniu sądowym, w szczególności w sprawach dotyczących własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości, o zapłatę należności za korzystanie z nieruchomości, o roszczenia ze stosunku najmu, dzierżawy lub użyczenia, o stwierdzenie własności nieruchomości przez zasiedzenie oraz o założenie księgi wieczystej i wpis w księgach.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Nabywanie nieruchomości na rzecz Gminy następuje poprzez:

- zakup,
- zamianę, darowiznę,
- inne czynności prawne np. pierwokup, nabycie własności z mocy prawa.

Do gminnego zasobu nabywane są nieruchomości służące realizacji zadań własnych. Na powiększenie majątku gminnego wpływ mają również przeprowadzone i planowane inwestycje zwłaszcza drogowe. Nabywanie nieruchomości realizowane jest w ramach posiadanych środków finansowych zaplanowanych w budżecie na poszczególne lata.

Do mienia gminnego należą nieruchomości stanowiące własność Gminy Przytyk i obejmują:

- zasób gminy – 249,5504 ha,
- grunty oddane w użytkowanie wieczyste – 0,0000 ha.

Ogólna powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Przytyk zlokalizowanych na terenie całej gminy Przytyk na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 249,5504 ha o łącznej wartości księgowej 8 583 314,67 zł. Powierzchnia gruntów w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o 43,6086 ha.

W 2024 roku Gmina Przytyk nabyła nieodpłatnie nieruchomości (113 działek ewidencyjnych) na podstawie decyzji Wojewody Mazowieckiego o łącznej powierzchni 43,2096 ha. Nabyte nieruchomości to m.in. drogi i grunty wykorzystywane do realizacji zadań własnych gminy. Ponad to złożono kolejne wnioski o stwierdzenie nabycia prawa własności nieruchomości na rzecz Gminy Przytyk jednak postępowania w tych sprawach nadal trwają. Pozostałe nieruchomości Gmina Przytyk nabyła w drodze zasiedzenia bądź zakupu.

W 2024 r. dokonano sprzedaży w przetargu ustnym nieograniczonym jednej nieruchomości wchodzącej w skład zasobu nieruchomości Gminy Przytyk. Przedmiotem tego zbycia była nieruchomość o powierzchni 0,2000 ha za kwotę 34 350,00 zł. Ponadto dokonano zakupu jednej nieruchomości o powierzchni 0,3056 ha za kwotę 300 000,00 zł, położonej w mieście Przytyk w bezpośrednim sąsiedztwie Publicznej Szkoły Podstawowej w Przytyku oraz Publicznego Przedszkola w Przytyku, planowanej do wykorzystania na cele rozwoju tych placówek oświatowych.

VI. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia

6.1 Ochotnicze Straże Pożarne

Nad zapewnieniem bezpieczeństwa pożarowego mieszkańców Gminy Przytyk czuwa Ochotnicza Straż Pożarna. System ochrony przeciwpożarowej opiera się na 7 jednostkach zlokalizowanych w Przytyku, Dębie, Wrzosie, Domaniowie, Wrzeszczowie, Sukowie i Goszczewicach. Jednostki OSP Przytyk i OSP Goszczewice należą do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego.

Ochotnicze Straże Pożarne są służbami o kluczowym znaczeniu dla funkcjonowania Gminy, to one w chwilach zagrożenia życia, wypadków, pożarów i innych zagrożeń i niebezpieczeństw są na posterunku i niosą pomoc poszkodowanym oraz potrzebującym pomocy. W 2024 r. jednostki z terenu naszej Gminy brały udział w wielu akcjach ratowniczo – gaśniczych. Uczestniczyły w sumie w ponad 80 akcjach ratowniczo – gaśniczych oraz ćwiczeniach i akcjach zabezpieczania terenu.

W ciągu 2024 roku jednostką OSP dwukrotnie był przekazywany nowoczesny specjalistyczny sprzęt, środki ochrony indywidualnej i umundurowanie. Strażacy otrzymali węże tłoczone, tłumice gumowe z drążkami teleskopowymi, wodery, pasy bojowe, linki strażackie, widły do siana, piły spalinowe, piły teleskopowe, podkrzesywarkę spalinową, latarki kątowe, przedłużacze elektryczne, hydronetki plecakowe, radiotelefony nasobne z ładowarkami, motopompę, kombinezony pszczelarskie z osłoną głowy i workiem na roje, komplety ubrań specjalnych, trzyczęściowe stroje koszarowe i kominiarki strażackie. Kwota przeznaczona na wyposażenie jednostek to ponad 80 tysięcy złotych (część z tej kwoty pochodziła z funduszy budżetu województwa mazowieckiego – program „Mazowsze dla straży pożarnych 2024”).

Ponadto w roku 2024 r. Gmina poczyniła znaczące wydatki na inwestycje w jednostki OSP w wysokości 133 420,90 zł (remonty budynków, modernizacja oświetlenia, zakup sztanaru). Na zakup energii elektrycznej niezbędnej do funkcjonowania jednostek OSP wydatkowano w 2024 r. kwotę 27 853,29 zł, na badania lekarskie strażaków kwotę 4 000,00 zł, na zatrudnienie kierowców jednostek OSP przeznaczono kwotę 34 921,33 zł. Udział strażaków w akcjach ratowniczo – gaśniczych w 2024 r. kosztował 72 760, 00 zł.

6.2 Służba zdrowia

Mieszkańcy gminy mogą korzystać z placówki świadczącej usługi w zakresie opieki zdrowotnej, którą jest Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Przytyku z Filią we Wrzeszczowie. Podstawowym celem działalności SPZOZ jest udzielanie ludności podstawowych świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, przywracaniu i poprawie stanu zdrowia oraz promocja zdrowia.

W 2024 roku SPZOZ realizował bezpłatne świadczenia zdrowotne zakontraktowane przez NFZ tj. :

- Udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w podstawowej opiece zdrowotnej (świadczenia lekarza POZ, świadczenia pielęgniarki POZ, pielęgniarki szkolnej);
- Udzielanie świadczeń zdrowotnych w rodzaju leczenie stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do 18 roku życia;
- Udzielanie świadczeń zdrowotnych w rodzaju leczenie stomatologiczne dorosłych;
- Udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie Chirurgii Ogólnej;
- Udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie Neurologii
- Udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju Fizjoterapia Ambulatoryjna- Poradnia Rehabilitacyjna;

W związku ze współpracą z SPZOZ w Tarcynie, wspólnie realizowaliśmy w ramach NFZ Ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży - I stopień referencyjny - porady psychologa, psychoterapeuty oraz terapeuty środowiskowego dla dzieci, młodzieży i ich rodziców/ opiekunów prawnych oraz Poradnię Logopedii.

- SPZOZ dodatkowo realizował programy zdrowotne:
- „CHUK – Program Profilaktyki Układu Krążenia”,
- Budżet powierzony- Opieka Koordynowana,
- Program „40 plus”
- „Gminny Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia”- w ramach którego SPZOZ m.in. wykonywał bezpłatne szczepienia przeciwko grypie dla mieszkańców po 60 roku życia, w ramach otrzymanej dotacji z Gminy Przytyk
- „Gminny Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia”- w ramach którego SPZOZ m.in. wykonywał porady i konsultacje u specjalistów dla osób po 65 roku życia.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej świadczenia realizowane były przez lekarzy podstawowej opieki medycznej (POZ), pediatrów, pielęgniarki środowiskowo-rodzinne, pielęgniarki środowiskowe w środowisku nauczania i wychowania, natomiast w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) przez specjalistów: chirurga, neurologa, fizjoterapeutów, masażyistów. SPZOK udzielał odpłatnie świadczeń medycznych w zakresie konsultacji: kardiologa, neurologa, psychiatry, chirurga. Świadczenia były dofinansowane w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia.

W 2024 roku pacjenci SPZOK mogli skorzystać z szeregu realizowanych dodatkowych działań zdrowotnych tj. badań okulistycznych, badań USG, badań w Osteobusie, czyli Mobilnym Centrum Diagnostyki, w którym można było ocenić gęstość kości, badań w BadaBus, badań mammograficznych dla kobiet w wieku 50-69 lat.

SPZOK wyposażony jest w odpowiedni nowoczesny sprzęt medyczny do udzielania świadczeń medycznych m.in.: aparaty EKG - z możliwością wykonania badania w domu pacjenta, holtery EKG, aparaty USG, lampy zabiegowe, unit stomatologiczny, radiowizjograf, urządzenie do sedacji wziewnej, aparaty do magnetoterapii i elektroterapii, krioterapii, urządzenie do laseroterapii, ultradźwięków, aparat do głębokiej stymulacji elektromagnetycznej wraz z fotelem, system do próby wysiłkowej z bieżnią kardio, aparat do masażu uciskowego, kabiny do ćwiczeń i zawieszki UGUL, urządzenia do masażu wirowego (kkg,kkd).

Najważniejszym źródłem przychodów SPZOK jest realizacja świadczeń zdrowotnych, głównym płatnikiem jest Narodowy Fundusz Zdrowia, który opłaca świadczenia realizowane przez SPZOK w ramach powszechnego ubezpieczenia społecznego. Poza kontraktem z NFZ, SPZOK świadczył usługi medyczne odpłatne a także uzyskuje przychód z tytułu usług niemedycznych (wynajem pomieszczeń mieszkalnych i gabinetów lekarskich, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników z niepełnosprawnościami PFRON, prace interwencyjne PUP, pozyskiwanie zewnętrznych dotacji na zakup sprzętu medycznego, komputerowego lub na wyposażenie biurowe gabinetów.

W 2024 roku udzielono w SPZOK ogółem 73 719 porad, w tym:

- Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna - 38 620 porad
- Podstawowa Opieka Zdrowotna - 35 099 752 porad
- Stomatologia - 643 świadczeń

SPZOK w 2024 roku objął opieką medyczną 6 350 pacjentów (zadeklarowani pacjenci do SPZOK w Przytyku z Filią we Wrzeszczowie) i udzielono 73 719 porad (AOS,

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

POZ, Stomatologia) .Pacjenci przyjmowani byli w dni powszednie w godzinach od 8.00 do 18.00 - Ośrodek Zdrowia w Przytyku, ul. Kościelna 15 oraz Filia we Wrzeszczowie w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki w godzinach od 8.00 do 13.00 a w środy w godzinach od 13.00 do 18.00.

Na terenie gminy funkcjonują dwie apteki oraz Radomska Stacja Pogotowia Ratunkowego, która zapewnia pomoc medyczną, potrzebującym w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia osób w szczególności na terenie gminy Przytyk, ale również z terenów sąsiednich gmin.

VII. Oświata

Oświata na szczeblu gminnym stanowi jeden z najważniejszych filarów budowania silnej, świadomej i dobrze zorganizowanej wspólnoty lokalnej. To właśnie dzięki edukacji gmina może skutecznie wspierać rozwój jednostek, pobudzać lokalną aktywność społeczną, a także wzmacniać fundamenty gospodarcze całego regionu. Edukacja nie jest jedynie obowiązkiem – to inwestycja w przyszłość, która procentuje na wielu płaszczyznach życia mieszkańców. Główne zadania realizowane przez gminy w zakresie edukacji nie sprowadzają się jedynie do prowadzenia szkół. To kompleksowy system, który ma na celu zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności – od zapewnienia dzieciom i młodzieży dostępu do bezpiecznych i dobrze wyposażonych placówek, przez wsparcie nauczycieli i kadry pedagogicznej, aż po tworzenie warunków sprzyjających nowoczesnemu, praktycznemu nauczaniu.

Współczesny rynek pracy – zarówno w Polsce, jak i w całej Europie – coraz wyraźniej zmagają się z narastającym problemem deficytu wykwalifikowanych fachowców. Wiele branż, od budownictwa, przez energetykę i transport, aż po sektor usług czy nowoczesne technologie, odczuwa brak rąk do pracy. Szczególnie dotkliwe jest to w przypadku zawodów technicznych i specjalistycznych, które wymagają konkretnych umiejętności praktycznych oraz odpowiedniego przygotowania zawodowego.

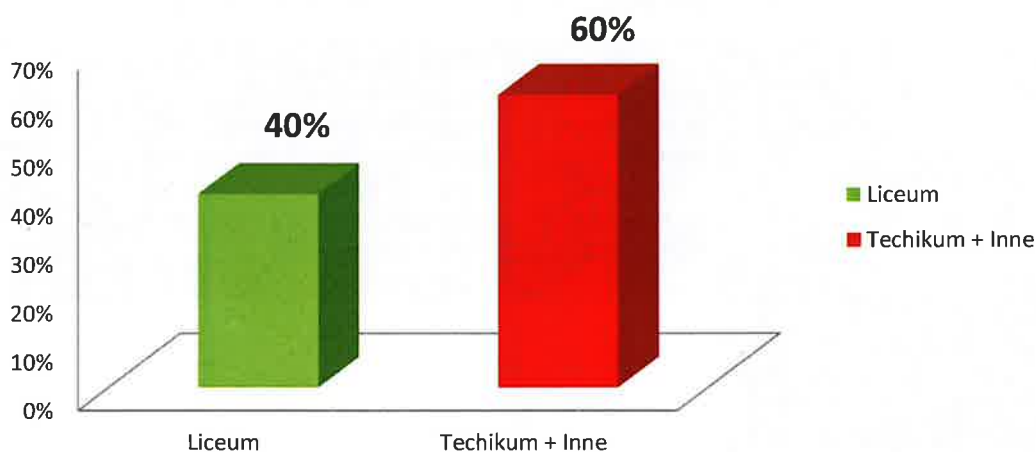
W dobie dynamicznych przemian społeczno-gospodarczych szczególnego znaczenia nabiera szkolnictwo zawodowe. Coraz więcej młodych ludzi decyduje się na naukę w technikach i szkołach branżowych, które oferują nie tylko solidne przygotowanie teoretyczne, ale przede wszystkim praktyczne umiejętności poszukiwane i cenione na rynku pracy. Ten trend, zauważalny od kilku lat, odpowiada na potrzeby lokalnych przedsiębiorców

i rynku pracy – pozwalając łączyć naukę z doświadczeniem zawodowym już na wczesnym etapie życia.

Szkolnictwo zawodowe poprzez lepszą dostępność finansową i czasową, umożliwia uczniom szybsze wejście na rynek pracy. Korzystnie w tym zakresie przedstawia się Gmina Przytyk czego potwierdzeniem jest realizacja obowiązku nauki przez absolwentów naszych szkół podstawowych z których, aż 60 % po ukończeniu szkoły podstawowej kształci się w technikach i szkołach branżowych zdobywając zawód.

ABSOLWENCI SZKÓŁ Z TERENU MIASTA I GMINY PRZYTOK REALIZUJĄCY OBOWIĄZEK NAUKI

Wyk. 1. Absolwenci szkół z terenu Miasta i Gminy Przytyk realizujący obowiązek nauki

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Przytyk jest organem prowadzącym dla:

- Publicznego Przedszkola w Przytyku;
- Publicznej Szkoły Podstawowej im. Przyjaciół Dzieci w Przytyku;
- Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego we Wrzeszczowie;
oraz
- Publicznej Szkoły Podstawowej im. Orła Białego we Wrzosie.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Tab. 8. Liczba uczniów oddziałów podstawowych (stan na 30.09.2024)

Nazwa szkoły / placówki	Liczba uczniów ogółem	Liczba uczniów w oddziałach przedszkolnych	Liczba orzeczeń ogółem
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. PRZYJACIÓŁ DZIECI W PRZYTyku	386	0	14
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO WE WRZESZCZOWIE	148	50	8
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ORŁA BIAŁEGO WE WRZOSIE	182	50	6
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE W PRZYTyku	175	175	10

Źródło: Raport SIO

Tab. 9. Liczba nauczycieli wg aktualnych stopni awansu zawodowego (stan na 30.09.2024 r.)

Nazwa szkoły / placówki	nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego (nauczyciel początkujący)- liczba umów	nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego nieodbywający przygotowania do zawodu nauczyciela - liczba umów	nauczyciel mianowany - liczba umów	nauczyciel dyplomowany - liczba umów
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. PRZYJACIÓŁ DZIECI W PRZYTyku	5	1	6	25
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO WE WRZESZCZOWIE	4		4	17
PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ORŁA BIAŁEGO WE WRZOSIE	3		4	13
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE W PRZYTyku	5	1	4	3

Źródło: Raport SIO

Gmina Przytyk jako organ prowadzący stara się zapewnić jak najlepsze warunki do nauki dzieciom oraz pracy dla nauczycieli, pracowników administracji i obsługi w trosce o jak najlepsze wykształcenie i wychowanie najmłodszych mieszkańców naszej gminy.

Zgodnie z Uchwałą nr VI.47.2019 Rady Gminy Przytyk z dn. 29 marca 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Przytyk oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 r. Gmina zapewnia bezpłatny dowóz uczniów do szkół.

Uczniowie mają zapewnione obiady w szkole, pobyt i opiekę w świetlicy oraz możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych sportowych i edukacyjnych.

Funkcjonujące przedszkole, którego utrzymanie stanowi jedno z zadań własnych Gminy, odgrywa niezwykle istotną rolę zarówno w życiu lokalnej społeczności, jak i w rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym. Zapewnienie opieki i edukacji przedszkolnej umożliwia rodzicom, a w szczególności matkom, aktywne uczestnictwo w rynku pracy, co przekłada się nie tylko na poprawę sytuacji materialnej rodzin, ale także na wzrost aktywności zawodowej mieszkańców gminy. Z punktu widzenia rozwoju dziecka, wychowanie przedszkolne ma ogromne znaczenie. Dzieci uczęszczające do przedszkola mają szansę na wcześniejsze nabycie umiejętności społecznych, takich jak współpraca w grupie, komunikacja, rozwiązywanie konfliktów czy dostosowywanie się do zasad i rytmu dnia. Te kompetencje społeczne są fundamentem, który ułatwia adaptację w szkole podstawowej i sprawia, że rozpoczęcie nauki w klasie pierwszej jest mniej stresujące.

Z perspektywy Gminy inwestycja w przedszkole to nie tylko realizacja obowiązków wynikających z ustawy o systemie oświaty, ale przede wszystkim długofalowe działanie na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego lokalnej wspólnoty. Dostęp do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej przekłada się na lepsze wyniki edukacyjne w późniejszych etapach nauki, a także na większe zaangażowanie mieszkańców w życie lokalne i zawodowe.

W 2024 r. Publiczne Przedszkole liczyło 7 oddziałów tj. 5 oddziałów w budynku wolnostojącym przy ul. Żeromskiego 11 oraz 2 oddziały w PSP w Przytyku ul. Szkolna 3. W wyniku rekrutacji w 2024 roku do Publicznego Przedszkola w Przytyku przyjęto 175 dzieci z czego 45 dzieci stanowiły dzieci nowoprzyjęte. W pozostałych placówkach rekrutacja wyglądała następująco: w PSP Wrzos do dwóch oddziałów przedszkolnych przyjęto wszystkie dzieci z terenu Gminy Przytyk, których rodzice złożyli wniosek o przyjęcie w sumie w oddziałach przedszkolnych znalazło się 50 dzieci, podobna sytuacja miała miejsce w PSP we Wrzeszczowie w wyniku rekrutacji w oddziałach przedszkolnych znalazło się 50 dzieci tj. 18 nowoprzyjętych, reszta dzieci z kontynuacji. Pozostałym dzieciom zgodnie z art. 31 ust.10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 poz. 737 ze zm.) wskazano miejsce realizowanie wychowanie przedszkolnego.

Uczniowie z niepełnosprawnościami, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i uczęszczający do ogólnodostępnych placówek edukacyjnych, dla których

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

organem prowadzącym jest Gmina Przytyk, objęci są szczególnym wsparciem organizacyjnym i pedagogicznym. Gmina dokłada wszelkich starań, aby proces edukacyjny tych dzieci przebiegał w sposób jak najbardziej dostosowany do ich indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji. Dla każdego ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi opracowywane są indywidualne plany edukacyjno-terapeutyczne (IPET), które uwzględniają zarówno zalecenia zawarte w orzeczeniu, jak i bieżące potrzeby rozwojowe dziecka. Dzięki temu uczniowie mają możliwość nauki w środowisku sprzyjającym ich rozwojowi, integracji społecznej oraz aktywnemu uczestnictwu w życiu szkoły. W zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności podejmowane są konkretne działania wspierające: zakup odpowiednich materiałów edukacyjnych i specjalistycznych pomocy dydaktycznych, dostosowanie warunków nauczania, jak również zapewnienie wsparcia specjalistów – takich jak pedagog specjalny, psycholog, logopeda czy terapeuta integracji sensorycznej.

W przypadkach, w których stan zdrowia ucznia uniemożliwia regularne uczestnictwo w zajęciach szkolnych, realizowane jest nauczanie indywidualne, odbywające się w domu ucznia lub na terenie placówki, w specjalnie dostosowanych warunkach. Działania te wpisują się w ideę edukacji włączającej, której celem jest tworzenie szkoły przyjaznej dla każdego dziecka – niezależnie od jego możliwości, ograniczeń czy specyficznych potrzeb edukacyjnych. Gmina Przytyk, jako organ prowadzący, podejmuje systematyczne działania zmierzające do wyrównywania szans edukacyjnych wszystkich uczniów i zapewnienia im jak najlepszych warunków do nauki, rozwoju i pełnego uczestnictwa w życiu szkolnym.

Konieczne należy wspomnieć o prowadzonych w roku 2024 rozbudowach i modernizacjach placówek oświatowych z naszego terenu. Remonty szkół oraz ich wyposażenie zapewniają najmłodszym mieszkańcom gminy komfortowe warunki do nauki.

Jednym z najważniejszych przedsięwzięć Miasta i Gminy Przytyk była zakończona w październiku 2024 roku, dwuletnia termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej im. Przyjaciół Dzieci w Przytyku. Inwestycja ta nie tylko znacząco poprawiła efektywność energetyczną obiektu, ale również wpłynęła na komfort nauki i pracy uczniów oraz kadry pedagogicznej. Całkowita kwota wydatków na to zadanie to 4 296 800,00 zł. W ramach prac wykonano m.in. ocieplenie ścian i dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz modernizację systemu grzewczego. W trosce o estetykę i funkcjonalność przestrzeni edukacyjnej, odmalowano i odświeżono cztery sale lekcyjne przeznaczone dla klas młodszych. Dzięki temu najmłodsi uczniowie mogą uczyć się w przyjaznym, kolorowym

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

i bezpiecznym otoczeniu, sprzyjającym skupieniu i aktywności. Umalowanie i odświeżenie sześciu sal lekcyjnych dla klas młodszych opiewało na kwotę 40 500,00 zł.

W ramach działań wspierających rozwój kompetencji przyrodniczych i proekologicznych uczniów utworzono nowoczesną ekopracownię. Zakres prac objął remont całej sali, zakup nowych mebli, sprzętu komputerowego oraz bogatego zestawu pomocy naukowych. Ekopracownia stanowi przestrzeń do realizacji zajęć z zakresu biologii, geografii czy edukacji ekologicznej, angażując uczniów w aktywne poznawanie świata przyrody. Dofinansowanie w formie dotacji szkoła pozyskała z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Całkowity koszt zadania to 72 310 zł, z czego 49 147,00 zł to środki otrzymane w ramach dofinansowania. Z myślą o dobrostanie psychicznym uczniów utworzono również salę ciszy i relaksu – miejsce przeznaczone do wyciszenia, odpoczynku oraz zajęć wspierających emocjonalny rozwój dzieci i młodzieży. Przeprowadzono prace malarskie oraz zakupiono pełne wyposażenie, tworząc przytulną i funkcjonalną przestrzeń sprzyjającą regeneracji. Koszt tej inwestycji to 36 121,58 zł. Dodatkowo, w celu poprawy estetyki przestrzeni wspólnych, umalowano łącznik przy hali sportowej, który stanowi codzienną trasę uczniów pomiędzy budynkami szkoły. Placówka została również doposażona w nowoczesny sprzęt elektroniczny – zakupiono trzy laptopy oraz ploter, co pozwala na poszerzenie możliwości pracy dydaktycznej oraz realizację projektów edukacyjnych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych. Koszt zakupu tego sprzętu to 6 300,00 zł.

We wrześniu 2024 roku w naszym przedszkolu rozpoczęła się długo wyczekiwana nadbudowa budynku. Inwestycja ta to odpowiedź na rosnące potrzeby naszej społeczności przedszkolnej i kolejny krok w kierunku zapewnienia dzieciom jak najlepszych warunków do nauki i zabawy. W ramach realizowanego projektu powstanie nowa, przestronna sala dydaktyczna, a także pomieszczenie archiwum, które usprawni organizację pracy i przechowywanie dokumentacji. Dzięki tej inwestycji nasze przedszkole zyska nie tylko nowe przestrzenie, ale również jeszcze większy potencjał rozwoju – wszystko po to, aby tworzyć przyjazne i inspirujące miejsce dla najmłodszych. Ponadto w 2024 roku nasze przedszkole wzbogaciło się o nowe wyposażenie, które znacząco wpłynie na jakość codziennego funkcjonowania placówki oraz wspieranie wszechstronnego rozwoju dzieci. Wśród zakupionych pomocy znalazł się m.in. ploter tnący, który umożliwia tworzenie efektownych dekoracji oraz pomocy dydaktycznych – również tych dostosowanych do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. To nowoczesne urządzenie otwiera

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

przed nauczycielami nowe możliwości kreatywnego działania i personalizowania materiałów edukacyjnych. Zakupione zostały również zabawki rozwijające, które wspierają motorykę, wyobraźnię i integrację sensoryczną, a także termosy do przewożenia żywności, dzięki którym możliwe jest sprawne i bezpieczne dostarczanie posiłków. Publiczne Przedszkole w Przytyku dzięki dofinansowaniu z **Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa** wzbogaciło się także o nowy księgozbiór. Zakupione książki są dostosowane do wieku i zainteresowań dzieci – znajdują się wśród nich bajki, opowiadania, książeczki edukacyjne i literackie nowości, które rozbudzają ciekawość świata i rozwijają kompetencje językowe najmłodszych. Nowe pozycje stanowią doskonale uzupełnienie codziennych zajęć, a także zachęcają dzieci do samodzielnego sięgania po książki i budowania nawyku czytania już od najmłodszych lat.

Z kolei w Publicznej Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego we Wrzeszczowie rok 2024 był rokiem poważnych zmian. Po dwuletniej modernizacji placówki w 2024 r oddano do użytku nowe sale. W ramach prowadzonych prac wykonano termoizolację budynku szkoły i nową elewację, pomalowano sale gimnastyczną i hol główny. Zamontowano pompę ciepła i instalację fotowoltaiczną. Koszt zadania: 4 040 000,01. Dodatkowo zamontowano dwoje drzwi wejściowych do budynku szkoły za kwotę 19 000 zł. ponadto w ramach prowadzonych prac dokonano zmiany sposobu ogrzewania budynku szkoły z paliwa stałego na gazowe, zamontowano panele fotowoltaiczne, pomy ciepła oraz pomalowano sale gimnastyczną i hol główny szkoły.

Warto dodać, że Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego została nagrodzona w konkursie „Pracownia Kompetencji Cyfrowych”. Ta supernowoczesna mobilna pracownia jest bogato wyposażona w specjalistyczny sprzęt.

Tab. 10. Wykaz sprzętu otrzymanego w ramach konkursu Pracownia Kompetencji Cyfrowych.

Wykaz sprzętu	Ilość	Cena jednostkowa	Całkowity koszt
HP Inc. 240 G9	16	2 150,00 zł	34 400,00 zł
HUAWEI AirEngine 5762-12	1	1 000,00 zł	1 000,00 zł
Monitor Newline TruTouch TT-6519RS	1	7 800,00 zł	7 800,00 zł
Stojak Fiber Novelty NB AVA1800B	1	900,00 zł	900,00 zł
Program NetSupport School 15 licencja	16	101,28 zł	1 620,48 zł
Szafa - wózek na 16 laptopów Alplast GF16SMPA	1	6 050,00 zł	6 050,00 zł
Razem			51 770,48 zł

Źródło: Dane otrzymane od placówki oświatowej.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Koniecznym jest wspomnieć również o rozbudowie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej we Wrzosie wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej. To zadanie dwuletnie, które rozpoczęło się w roku 2023 a zakończyło w 2024 roku. Budynek szkoły wzbogacił się o dwie sale przedszkolne z własnymi toaletami oraz o jedną salę dydaktyczną przeznaczoną dla klasy I, gabinet pedagoga i psychologa. Nowo powstały budynek jest połączony łącznikiem z istniejącą placówką. Ponadto w budynku znajdują się szatnia i pomieszczenia higieniczno-sanitarne. Obiekt jest parterowy, niepodpiwniczony, przykryty wielospadowym dachem. Dobudowany budynek jest wyposażony w wewnętrzną i zewnętrzną instalację wodno-kanalizacyjną, CO oraz instalację wentylacji mechanicznej. Na dachu zamontowano instalację fotowoltaiczną o mocy 22,8 kWp. Infrastruktura jest dostosowana do osób niepełnosprawnych. Rozbudowa budynku Publicznej Szkoły Podstawowej we Wrzosie wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej została dofinansowana z rządowego programu Polski Ład. Koszt zadania to 2 364 726,97 zł. Rozbudowa szkoły została wsparta środkami zewnętrznymi z rządowego Funduszu Polski Ład w kwocie 2 246 490,62 zł. Wyposażenie rozbudowanej części (dwa oddziały przedszkole, gabinet pedagoga i psychologa oraz sala klasy I) a ponadto Sali dla klasy VII wyniosło 201 054,54 zł. Publiczna Szkoła Podstawowa we Wrzosie otrzymała dofinansowanie w 2024 roku w wysokości 4 000 zł w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025. Celem programu jest wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży poprzez doposażenie bibliotek szkolnych oraz organizację działań promujących książki i kulturę czytelnictwa. Pozyskane środki zostały przeznaczone przede wszystkim na zakup nowości wydawniczych – atrakcyjnych książek odpowiadających zainteresowaniom uczniów, zarówno lektur szkolnych, jak i literatury popularnonaukowej czy beletrystycznej. Ponadto w ramach projektu planowane są liczne działania mające na celu zachęcanie dzieci do czytania, takie jak spotkania autorskie, konkursy literackie, warsztaty czytelnicze oraz akcje promujące korzystanie z biblioteki szkolnej. W 2024 roku Publiczna Szkoła Podstawowa w Wrzosie przystąpiła również do rządowego programu "Aktywna tablica", którego celem jest wsparcie szkół w rozwijaniu infrastruktury służącej wykorzystaniu nowoczesnych technologii w procesie nauczania. W ramach programu placówka uzyskała dofinansowanie w wysokości 35 000 zł, przy czym całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 43 750 zł. Pozostała część środków, tj. 8 750 zł, została pokryta z wkładu własnego Gminy Przytyk. Dzięki uzyskanym środkom szkoła wzbogaciła się o nowoczesne pomoce dydaktyczne i sprzęt multimedialny, w tym laptopy, monitor oraz oprogramowanie wspierające proces

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

kształcenia. Zakupiony sprzęt pozwolił na znaczne podniesienie jakości prowadzonych zajęć, zwiększenie atrakcyjności lekcji oraz rozwój kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Realizacja programu przyczyniła się do poprawy warunków nauczania oraz umożliwiła szkole dalsze wdrażanie nowoczesnych metod dydaktycznych, zgodnych z aktualnymi standardami edukacyjnymi.

W roku 2024 w naszych szkołach nadal realizowany jest program edukacyjny „Mały szachista”, cieszący się dużym zainteresowaniem wśród uczniów. Zajęcia odbywają się w ramach dodatkowej godziny zajęć lekcyjnych, finansowanej z budżetu Gminy. Program skierowany jest do uczniów klas drugich i trzecich szkół podstawowych, a jego głównym celem jest rozwijanie logicznego myślenia, koncentracji, cierpliwości oraz umiejętności planowania i przewidywania konsekwencji podejmowanych decyzji. Nauka gry w szachy odbywa się w formie zabawowej, dostosowanej do wieku dzieci. Poprzez regularne spotkania uczniowie nie tylko poznają podstawowe zasady gry, ale również uczą się fair play, zdrowej rywalizacji i pracy zespołowej. Dzięki wsparciu Gminy oraz zaangażowaniu nauczycieli program „Mały szachista” staje się ważnym elementem wspierającym rozwój intelektualny i emocjonalny naszych uczniów. W ramach działań podejmowanych w programie organizowany jest również **międzyszkolny turniej szachowy**, w którym uczestniczą uczniowie z okolicznych szkół podstawowych. Turniej stanowi doskonałą okazję do sprawdzenia swoich umiejętności, nawiązania nowych znajomości oraz przeżycia zdrowej, sportowej rywalizacji.

Konieczne należy wspomnieć, że w roku 2024 w Publicznej Szkole Podstawowej w Przytyku odbyła się Giełda Szkół Średnich, której celem było zapoznanie ósmoklasistów z ofertą edukacyjną szkół ponadpodstawowych z regionu. W wydarzeniu wzięło udział 8 szkół średnich, które zaprezentowały swoje kierunki kształcenia, profile klas, osiągnięcia oraz możliwości dalszego rozwoju dla przyszłych uczniów. Przedstawiciele szkół odpowiadali na pytania uczniów i rodziców, rozdawali materiały informacyjne, a także zachęcali do odwiedzin podczas dni otwartych. Jako goście w wydarzeniu uczestniczyli również uczniowie z okolicznych szkół podstawowych, którzy mieli okazję zapoznać się z ofertą edukacyjną, zasięgnąć porad i przemyśleć swoje decyzje dotyczące dalszej ścieżki kształcenia. Giełda była doskonałą okazją do bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami szkół, wymiany doświadczeń oraz inspiracji do świadomego wyboru szkoły średniej. Wydarzenie przebiegło w serdecznej atmosferze i spotkało się z dużym zainteresowaniem uczestników.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Wszystkie zrealizowane inwestycje przyczyniają się do systematycznej poprawy jakości nauczania, komfortu przebywania w szkole oraz wsparcia rozwoju uczniów w różnych aspektach – od edukacyjnego po emocjonalny.

Tab. 11. Podstawowe dane dotyczące placówek oświatowych na terenie Gminy Przytyk
(stan na 31.12.2024 r.)

PLACÓWKA OŚWIATOWA	LICZBA		LICZBA ODDZIAŁÓW		LICZBA UCZNIÓW	
	Nauczycieli	Pracownikó w administracji i obsługi	KL. I - VIII	„0” i przedszkolnych	KL. I - VIII	„0” i przedszkolnych
PSP w Przytyku	37 osób/ 33,73 etatu	17osób/ 16 etatów	17	-	386	-
PSP we Wrzeszczowie	25 osoby/ 21,24 etatu	5osób / 5 etatów	8	2	98	50
PSP we Wrzosie	21 osób/ 16,83 etatu	5osób / 5 etatów	8	2	132	50
PP w Przytyku	15 osób / 14,2 etatu	8 osób / 6,5 etatu	-	7	-	175
RAZEM	98osób / 86,00 etatu	35osób / 32,5etatów	33	11	616	274

Źródło: Dane otrzymane z placówek oświatowych.

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego, nauczyciele po odbyciu odpowiedniego stażu zawodowego, spełnieniu określonych warunków oraz zdaniu egzaminu, uzyskują kolejny stopień awansu zawodowego. W roku 2024 do egzaminu przystąpiło dwóch nauczycieli z naszego terenu. Obaj nauczyciele wykazali się zaangażowaniem, profesjonalizmem i chęcią ciągłego rozwoju zawodowego, co pozytywnie wpłynęło na jakość pracy w naszych placówkach.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Tab. 12. Ważniejsze dochody i wydatki Gminy Przytyk w 2024 roku.

L.P.	Ważniejsze DOCHODY Gminy [PLN]		Ważniejsze WYDATKI Gminy [PLN]	
1	Subwencja oświatowa z budżetu państwa	11 775 130,00	Utrzymanie szkół podstawowych	11 214 973,73
2	Dotacja na realizację zadań własnych Gminy w zakresie wychowania przedszkolnego i oddziałach przedszkolnych w szkołach	765 980,20	Utrzymanie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych	495 609,82
3	Dotacja na zakup podręczników dla uczniów	81 599,53	Utrzymanie przedszkola	1 665 906,34
4	Opłata za żywienie w Przedszkolu i Szkołach	276 096,47	Doskonalenie i doszkąlanie nauczycieli	44 506,59
5	Opłata za pobyt w Przedszkolu	27 502,25	Utrzymanie stołówek w Przedszkolu i Szkołach	971 276,94
6	Najem i dzierżawa lokali	6 666,21	Odpis na ZFŚS dla nauczycieli emerytów	164 053,84
7	Program "NPRCZ"	7 000,00	Wspomaganie specjalne nauki dzieci i młodzieży w szkołach	899 488,87
8	Dotacja "Aktywna Tablica"	35 000,00	Wspomaganie specjalnej nauki w oddziałach przedszkolnych	334 843,61
9	Dotacja z WFOŚiGW na ekopracownie	49 147,00	Zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników i mat. edukacyjnych	81 554,53
10			Dowóz dzieci i młodzieży do szkół	551 608,80
11			Stypendia dla uczniów za wyniki w nauce i sporcie	23 000,00
12			Zakup pomocy dydaktycznych w ramach programu "Aktywna Tablica"	43 750,00
13			Realizacja programu "NPRCZ "	8 754,20
14			Utrzymanie dzieci w przedszkolach na terenie innej gminy	386 632,91

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

15			Realizacja zadania ekopracownia	72 310,00
16	RAZEM dochody	13 024 121,66	RAZEM wydatki	16 958 270,18
17	13 024 121,66 (Dochody) – 16 958 270,18 (Wydatki)= 3 934 148, 52 Różnica PLN			

Źródło: Opracowanie własne

VIII. Działalność kulturalna

Miejskie Centrum Kultury w Przytyku jako samorządowa instytucja kultury pod nową nazwą działa na podstawie Uchwały Nr V.53.2024 Rady Miejskiej w Przytyku z dnia 28 października 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII.178.2020 Rady Gminy Przytyk z dnia 24 listopada 2020r. w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury – Gminnego Ośrodka Kultury w Przytyku oraz Gminnej Biblioteki Publicznej z siedzibą w Przytyku. Powyższa uchwała weszła w życie w listopadzie 2024 roku.

Do najważniejszych zadań MCK w Przytyku należy upowszechnianie kultury, prowadzenie wielokierunkowej działalności, rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców gminy, upowszechnianie i promocja kultury lokalnej w kraju i za granicą oraz stymulowanie aktywności społeczności lokalnej i komunikacji społecznej. Kolejnym głównym celem działań instytucji jest upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, informacyjnych oraz upowszechnianie wiedzy i nauki.

Instytucja kultury w roku 2024 r. zrealizowała wiele działań, spotkań i wydarzeń, do których należą m.in.:

1. *Sobota dla Seniora* w ramach tego wydarzenia zostały zorganizowane Dancengi – wieczorki taneczne oraz Pohulanki Przytyckie z muzyką tradycyjną;
2. w ramach cyklu pn. *Sobota dla Seniora* cotygodniowe spotkania Nordic walking;
3. zorganizowane zostały ferie dla dzieci;
4. wspólne kolędowanie z zespołem *Guzowianki* w Kościele we Wrzeszczowie;
5. Wieczór poezji pt. Tylko miłość zorganizowany wspólnie z PSP w Przytyku;
6. Dzień Kobiet – koncert muzyczny pn. Kobiety - Kobietom;
7. Czas Teatru wieczór włoski w Teatr Studio Buffo – wyjazd zorganizowany;
8. Czas Teatru wieczór bałkański w Teatr Studio Buffo – wyjazd zorganizowany;
9. koncert zespołu „Wszyscy byliśmy harcerzami” zorganizowany we współpracy z LGD Razem dla Radomki;
10. Kino na trawie... - realizacja 10 pokazów filmowych w terminie wakacyjnym;
11. Wakacyjny Zawrót Głowy – zajęcia dla dzieci w czasie wakacji;
12. Muzyczny Jarmark Tradycji – wydarzenie dla miłośników muzyki ludowej ;
13. Narodowe Czytanie współorganizacja z PSP w Przytyku;
14. Iłżeckie barbanienie – pokaz dla mieszkańców gminy i miasta Przytyk;

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

15. Mazowieccy seniorzy bezpieczni w sieci – spotkania dla seniorów październik i listopad;
16. Otwarcie Strefy Kreatywności – przestrzeń dla mieszkańców;
17. Cykl warsztatów przy współpracy z LGD Razem dla Radomki pn. Wykorzystanie social mediów i sztucznej inteligencji w procesie budowania rozpoznawalności i działań organizacji – grudzień 2024 r.

Instytucja od początku roku 2024 prowadziła także zajęcia stałe skierowane do różnych grup wiekowych:

1. Makrama – zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
2. Pracownia kreatywna – zajęcia dla dzieci;
3. Zajęcia taneczne – zajęcia dla dzieci i młodzieży;
4. Robotyka – zajęcia dla dzieci;
5. Roztańczone wtorki – zajęcia dla Pań;
6. Karate – zajęcia dla dzieci;
7. Zajęcia dla dorosłych – *Joga*;
8. Zajęcia dla dzieci – *Joga dla dzieci*;
9. Trening obwodowy;
10. Zdrowy kręgosłup oraz crossfit;
11. Akrobatyka dla dzieci ;
12. Balet.

W Miejskim Centrum Kultury w Przytyku działa **Dział Biblioteczny**. Księgozbiór biblioteki jest podstawowym czynnikiem warunkującym pracę w bibliotece. W bibliotece są zbiory o charakterze uniwersalnym obejmującym beletrystykę polską i zagraniczną, literaturę popularnonaukową przeznaczoną dla czytelników z różnych grup wiekowych oraz literaturę dla dzieci i młodzieży w wydzielonym Oddziale dla Dzieci oraz lektury szkolne. Gromadzenie zbiorów odbywa się poprzez zakup nowości książkowych, a także jako dar od czytelników. Przy wyborze określonych tytułów pod uwagę brane są sugestie czytelników. Zakupy dokonywane są w hurtowniach i księgarniach. Podstawowym źródłem wpływu zbiorów jest dotacja organizatora, od jej wysokości uzależniona jest dotacja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Do 31.12.2024 roku zakupiono łącznie 709 książek, 284 dla Oddziału dla Dzieci i 425 dla dorosłych (w tym z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa - 361 nowości). W formie daru przybyło 31 książek w roku 2024.

Z końcem 2024 roku księgozbiór biblioteki liczył 18904 książki. Łączna kwota, za którą dokonano zakupów książek to 19.000 zł (w tym dotacja z NPRCz: 9.500 zł). Księgozbiór jest na bieżąco przeglądany, książki zniszczone i zdezaktualizowane są usuwane. Ubytki w ciągu roku to 695 książek. Biblioteka udostępnia swoje zbiory w dwóch formach: prezencyjnie (na miejscu w czytelni) oraz w formie wypożyczenia na zewnątrz.

Do 31.12.2024 roku na zewnątrz wypożyczono 7614 woluminów, w czytelni udostępniono 263 woluminy. Wypożyczalnię odwiedziło 3226 osób. Zarejestrowano 419 czytelników, z czego 120 to osoby uczące się, 172 osoby pracujące i 127 pozostałe osoby. Z podziałem na płeć: 328 kobiet i 91 mężczyzn. Liczba czytelników na 100 mieszkańców wynosi 6.

W czytelni do dyspozycji czytelników jest komputer, z którego czytelnicy mogą korzystać nieodpłatnie. W 2022 roku biblioteka przystąpiła do projektu ACADEMICA (cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna). Zainstalowano system, dzięki któremu czytelnicy mogą w czytelni internetowej korzystać ze stale powiększanego księgozbioru oraz polskich czasopism naukowych, a także publikacji naukowych ze wszystkich dziedzin wiedzy.

Do prac bibliotecznych przeznaczone są 2 komputery. Łącznie infrastrukturę komputerową biblioteki tworzy 4 komputery, z czego 2 zostały pozyskane ze środków finansowych otrzymanych w ramach programu „Kraszewski komputery dla bibliotek”. Program Rozwoju Bibliotek w roku 2021.

Na dzień 31.12.2024 r. roku w katalogu internetowym biblioteki, który jest tworzony od 2013 roku w systemie bibliotecznym MAK+ znajdowało się 100% zbiorów i 100% zarejestrowanych czytelników. Procesy związane z wypożyczaniem, katalogowaniem, zwrotem książek, sporządzaniem statystyk, zapisem czytelników są w pełni zautomatyzowane od 01.01.2019 r. Nowości są opracowywane i katalogowane na bieżąco. Czytelnicy mogą przeglądać katalog OPAC na stronie <https://szukamksiazki.pl/SkNewWeb/bstart/1190> i sami dokonywać rezerwacji książek, które chcą wypożyczyć.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Działalność kulturalno-edukacyjna działu bibliotecznego:

- Zajęcia edukacyjne podczas ferii
- Wyjazd z dziećmi do teatru do Radomia na spektakl
- Rozstrzygnięcie konkursu czytelniczego dla dzieci na „Najaktywniejszego czytelnika”
- Uruchomienie i bieżące obsługiwane Facebooka Działu Bibliotecznego
- Lekcje biblioteczne
- Spotkanie autorskie z pisarką Agnieszka Frączek. – 04.06. 2024 r.
- Akcja Narodowe Czytanie 13.09. 2024 r.
- Dwie lekcje biblioteczne 23.10. 2024 r.
- Dwie lekcje biblioteczne 25.10. 2024 r.

Uczestnictwo w akcjach i programach:

- Udział biblioteki w akcji „Mała Książka Wielki Człowiek”.
- Udostępnianie ebooki i audiobooki w platformie biblioteczej Legimi.
- Uczestnictwo w cyfrowej wypożyczalni międzybiblioteczej książek i czasopism „Academica”.
- Program pilotażowy „E-Biblioteka”.
- Ogłoszenie tegorocznego konkursu dla dzieci na „Najaktywniejszego czytelnika”.
- Udział w Akcji Narodowe Czytanie
- Udział w programie NPRCz

Współpraca z innymi instytucjami, organizacjami:

Biblioteka ponadto współpracuje z lokalnymi placówkami oświatowymi z gminy Przytyk, przeprowadzając lekcje biblioteczne, które zachęcają do czytania i odwiedzania biblioteki.

IX. Turystyka i rekreacja

Miasto i Gmina Przytyk jest dobrym miejscem dla osób spragnionych rekreacji, kontaktu z naturą, a także uprawiających sport. Swoje walory zawdzięcza dwóm przepływającym przez jej teren rzekom: Radomce i Wiązownicy oraz położonemu w obrębie gminy dużemu kompleksowi lasów oraz stawów. Specyficzny mikroklimat okolicy od lat służy mieszkańcom, którzy w zasłynęli z uprawy papryki.

Na terenie miasta i gminy zostały wytyczone szlaki rowerowe oraz trasy Nordic Walking. Propozycje tras zamieszczono na tablicy informacyjnej na stadionie sportowym w Przytyku z opisem szczegółowym każdej trasy. Na terenie samorządu funkcjonuje 8 otwartych stref aktywności, usytuowanych w miejscowościach: Ostrołęka, Krzyszkowice, Wrzeszczów, Wrzos, Domaniów, Studzienice, Wygnanów i Kaszewska Wola. W plenerowych strefach aktywności mieszczą się stanowiska do ćwiczeń, ławki, stoliki do gry w szachy (w przypadku kilku miejscowości również place zabaw).

Dużą atrakcją turystyczną gminy są zbiorniki wodne znajdujące się na jej terenie: „Zalew w Domaniowie” oraz zbiornik w Jagodnie. Oba obiekty wybudowane zostały w dolinach rzek. Szczególnie w okresie letnim, zbiorniki te przyciągają liczne grono turystów. W sąsiedztwie tych miejsc odbywają się również różnego rodzaju imprezy plenerowe tj. Powitanie lata, Rowerowy Złot Gwiazdzysty. Zbiorniki stanowią idealne miejsce do wypoczynku, rekreacji, uprawiania sportów wodnych oraz wędkowania.

Obszar gminy, to teren niezwykle ciekawy, również ze względu na historię okolicy. O położeniu na dawnych szlakach handlowych przypomina centralny punkt miejscowości Przytyk – Rynek. Miejsce to zostało poddane generalnej modernizacji i stało się wizytówką całej społeczności. Nasza gmina to również zabytki. Do jej listy należą m.in. kościoły parafialne znajdujące się w miejscowościach: Przytyk, Wrzos i Wrzeszczów. W samym Przytyku usytuowany jest również założony w drugiej połowie XVII wieku cmentarz żydowski. Terenów gminnych nie omijały również działania wojenne XX wieku. Ich ślady nieustannie są gratką dla miłośników historii.

Nasz samorząd staje się miejscem, gdzie coraz bardziej rozwija się poziom aktywizacji społecznej, gdzie mieszkańcy inicjują powstanie nowych organizacji pozarządowych, animując przy współpracy z innymi jednostkami oraz samorządem życie kulturalne i społeczne swoich miejscowości.

Wszystko to sprawia, że gmina Przytyk zyskuje w pełni zasłużoną sławę, jako gminy atrakcyjnej turystycznie, w której każdy znajdzie coś dla siebie.

X. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Samorząd podejmuje również liczne zadania na rzecz wzmocnienia współpracy z przedstawicielami III sektora, mający na celu wzrost ich kompetencji, świadczenie doradztwa i prowadzeniem szkoleń.

Miasto Przytyk na mocy Uchwały Nr III.25.2024 Rady Miejskiej w Przytyku z dnia 28 czerwca 2024 r. zostało członkiem **Związku Miast Polskich**. Związek ten jest najstarszą i największą polską organizacją samorządową. Obecnie skupia ponad 350 miast, w których mieszka ponad 79% ludności miejskiej kraju. Misją organizacji jest wsparcie polskich miast w działaniach na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego oraz upowszechnianie dobrych praktyk nowoczesnego i innowacyjnego zarządzania samorządowymi wspólnotami mieszkańców. Związek Miast Polskich współpracuje z wieloma podmiotami publicznymi i prywatnymi po to, aby stwarzać miastom jak najlepsze warunki dla świadczenia przez nie usług publicznych najwyższej jakości. Związek Miast Polskich ma wpływ na legislację dotyczącą spraw samorządowych, oferuje wsparcie eksperckie i merytoryczne, umożliwia wymianę doświadczeń oraz wspiera działania promocyjne i informacyjne swoich członków.

Gmina Przytyk jest członkiem **Związku Gmin Radomka**, który powstał w 1997 roku, zrzesza 6 gmin Mazowsza położonych w zlewni rzeki Radomki poczynając od jej źródła w następującej kolejności: Przysucha, Wieniawa, Wolanów, Przytyk, Zakrzew, Jedlińsk. Zadaniem Związku jest wspólne wykonywanie zadań publicznych w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności: opracowanie i realizacja programu retencji rzeki Radomki i jej dopływów; ochrona różnorodności fauny i flory; podejmowanie wspólnych przedsięwzięć z zakresu usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz zanieczyszczeń stałych; tworzenie warunków do rozwoju turystyki. Podejmuje szereg działań na rzecz ochrony środowiska, poprzez realizację akcji informacyjnych, organizację konkursów wiedzy ekologicznej, organizację m.in. Festynów Ekologicznych, Rowerowego Złotu Gwieździstego. Przewodniczącym zarządu Związku Gmin Radomska jest Burmistrz Miasta i Gminy Przytyk – Dariusz Wołczyński.

Gmina od 2008 roku współtworzy **Lokalną Grupę Działania "Razem dla Radomki"**, czyli organizację pozarządową działającą od 2008 roku w ramach europejskiego programu LEADER na rzecz rozwoju obszarów wiejskich sześciu gmin znajdujących się na południu województwa mazowieckiego: Jedlińsk, Przysucha, Przytyk, Wieniawa, Wolanów, Zakrzew. W latach 2009-2015 na obszarze LGD odpowiadała za wdrożenie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR), która przyczyniła się do wzrostu atrakcyjności i rozwoju gospodarczego tych

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

terenów poprzez aktywizację społeczeństwa i wykorzystanie unikalnych walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych gmin. LGD „Razem Dla Radomki” wspiera finansowo różnego rodzaju działania Urzędu, stowarzyszeń i jednostek zlokalizowanych na terenie gminy Przytyk.

Od 2019 roku Gmina Przytyk przystąpiła do **Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej**. Jest to największa ogólnopolska organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Wspólne działania za pośrednictwem Związku pomagają w sposób zorganizowany walczyć o interesy członków. Działania ZGW RP są prowadzone na wielu płaszczyznach dotyczą zarówno negocjacji z Rządem, konsultacji w Parlamencie, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami, jak i działań w celu gospodarczego i kulturalnego rozwoju gmin wiejskich. Związek tworzy szeroką platformę współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy gminami (kongresy, konferencje, grupy wymiany doświadczeń, baza dobrych praktyk, różnorodne formy współdziałania z wykorzystaniem technologii informatycznych). ZGW RP intensywnie wspiera gminy w dostosowaniu się do standardów unijnych, realizował różnorakie programy badawczo-analityczne, organizował liczne szkolenia, warsztaty i konferencje wspierające realizację gminnych zadań i doskonalące umiejętności przedstawicieli samorządów.

Podstawową sferą aktywności Związku jest obrona interesów gmin poprzez udział w pracach różnych gremiów krajowych i jego zespołach problemowych. Przedstawiciele Związku biorą czynny udział w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, komisji sejmowych i senackich, dziesiątkach instytucji rządowych i związanych z rozwojem obszarów wiejskich. ZGW RP aktywnie działa także na arenie międzynarodowej. Delegaci Związku reprezentują interesy polskich gmin wiejskich w Komitecie Regionów UE, Kongresie Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE), uczestniczą w międzynarodowych projektach (IDCED, Standup). Gmina Przytyk przystąpiła do stowarzyszenia ZGW RP, po to aby aktywnie uczestniczyć, a także wspierać działania i inicjatywy dla wspólnego dobra.

Gmina Przytyk jest członkiem **Stowarzyszenia Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego**, które jest samorządnym stowarzyszeniem gmin i powiatu, powołanym w celu wspierania idei samorządności lokalnej, ochrony wspólnych interesów, wymiany doświadczeń, promocji osiągnięć oraz koordynacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Celem Stowarzyszenia Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego jest wspieranie zrównoważonego rozwoju i zwiększenie konkurencyjności jednostek samorządu terytorialnego w ROF w skali interregionalnej, w tym wzmocnienie zdolności instytucjonalnych, przyspieszenie rozwoju społeczno – gospodarczego, poprawę funkcjonalności oraz stanu środowiska przyrodniczego. Równie ważnymi celami Stowarzyszenia ROF jest upowszechnianie idei samorządności lokalnej i regionalnej oraz wspieranie jej rozwoju, reprezentowanie i ochrona wspólnych interesów członków Stowarzyszenia oraz wspomaganie ich w realizacji zadań własnych i zleconych.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele w szczególności poprzez:

- wspólne planowanie rozwoju - uzgadnianie i rozstrzyganie zagadnień rozwojowych
- przyjęcie i realizację wspólnej dla obszaru funkcjonalnego strategii zrównoważonego rozwoju jednostek samorządu terytorialnego
- promowanie partnerskiego modelu współpracy jednostek samorządu terytorialnego
- integrację i koordynację działań zmierzających do zrównoważonego rozwoju jednostek samorządu terytorialnego
- podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych i społecznych oraz realizację wspólnych przedsięwzięć prorozwojowych, mających na celu zrównoważony, wszechstronny rozwój subregionu
- pozyskiwanie środków finansowych, w tym pochodzących z funduszy krajowych, zagranicznych, funduszy Unii Europejskiej na realizację przedsięwzięć prorozwojowych i wspólną realizację projektów
- współpracę w zakresie wymiany informacji i doświadczeń dotyczących wykonywanych zadań własnych stowarzyszonych jednostek samorządu terytorialnego

Jednostki samorządu terytorialnego znajdujące się w Radomskim Obszarze Funkcjonalnym, powołały Stowarzyszenie kierując się wolą zapewnienia zrównoważonego i długofalowego rozwoju miast, powiatu i gmin oraz zacieśnienia partnerskiej współpracy samorządowej a także w celu pozyskiwania środków pomocowych skierowanych na rozwój obszarów miejskich oraz zwiększenia zaangażowania miast i ich obszarów funkcjonalnych w zarządzaniu środkami strukturalnymi UE.

XI. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Przytyku

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Burmistrza Miasta i Gminy Przytyk jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywania Uchwał Rady Miejskiej w Przytyku. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Burmistrz Miasta i Gminy Przytyk przy pomocy Urzędu Miejskiego realizował uchwały podjęte przez Radę Miejską w Przytyku w 2024 r. w sposób określony uchwałami.

Rada Miejska w Przytyku w roku 2024 obradowała na 11 sesjach podejmując 100 uchwał z czego:

- I. 75 – zrealizowano,
- II. 19- jest w trakcie realizacji,
- III. 6- nie zrealizowano z przyczyn niezależnych od Burmistrza Miasta i Gminy Przytyk, tj.
 1. Uchwała nr LV.459.2024 z 15 marca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowych z budżetu Gminy Przytyk na zadania służące ochronie środowiska i zwiększeniu zasobów wodnych poprzez budowę systemów deszczowych do zatrzymywania i wykorzystywania opadu w miejscu jego powstania, realizowanych na terenie gminy Przytyk. Przyczyną niezrealizowania powyższej uchwały było stwierdzenie przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Warszawie nieważności uchwały.
 2. Uchwała nr LV.460.2024 z 15 marca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowych z budżetu Gminy Przytyk na dofinansowanie zakupu i montażu odnawialnych źródeł energii na obszarze Gminy Przytyk- mikro instalacji fotowoltaicznych. Przyczyną niezrealizowania powyższej uchwały było stwierdzenie przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Warszawie nieważności uchwały.
 3. Uchwała nr LV.461.2024 z 15 marca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowych z budżetu Gminy Przytyk na dofinansowanie zakupu i montażu odnawialnych źródeł energii na obszarze Gminy Przytyk- instalacji kolektorów słonecznych. Przyczyną niezrealizowania powyższej uchwały było stwierdzenie przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Warszawie nieważności uchwały.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

4. Uchwała nr LV.462.2024. z 15 marca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowych na dofinansowanie przedsięwzięć polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarze Gminy Przytyk. Przyczyną niezrealizowania powyższej uchwały było stwierdzenie przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Warszawie nieważności uchwały.
5. Uchwała nr LV.463.2024 z 15 marca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowych z budżetu Gminy Przytyk na dofinansowanie realizacji przedsięwzięć służących ograniczeniu niskiej emisji na obszarze Gminy Przytyk. Przyczyną niezrealizowania powyższej uchwały było stwierdzenie przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Warszawie nieważności uchwały.
6. Uchwała nr LV.470.2024 z dnia 15 marca 2024 r. w sprawie ulgi w podatku rolnym na 2024 rok. Przyczyną niezrealizowania powyższej uchwały było stwierdzenie przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Warszawie nieważności uchwały.

XII. Inwestycje

12.1 Zadania inwestycyjne

Podstawą każdej gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego jest budżet. W oparciu o jego zapisy jednostka w tym przypadku gmina realizuje ustawowe cele. Odpowiednia analiza możliwości finansowych gminy daje podstawę do wyznaczania kierunków rozwoju i strategii gminy zarówno w perspektywie budżetowej jak i poza nią.

W roku 2024 Gmina Przytyk realizowała efektywną politykę inwestycyjną, mającą na celu poprawę warunków infrastruktury.

Proces jej realizacji wiązał się z koniecznością poniesienia dość dużych nakładów finansowych związanych z przeprowadzeniem zaplanowanych operacji, dlatego Samorząd starał się aktywnie korzystać ze środków zewnętrznych na pokrycie części zaplanowanych działań.

Realizacja zadań inwestycyjnych to bardzo ważne zadanie dla każdego samorządu, Gmina Przytyk w 2024 roku wykonała poniższe zadania inwestycyjne.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

Tabela 13. Realizacja zadań inwestycyjnych według stanu na dzień 31.12.2024 r.

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
010	01043	Projekty sieci wodociągowych na terenie gminy Przytyk	70 000,00	70 000,00	69.618,00	99,45%	0,55%
010	01043	Zakup urządzeń na potrzeby modernizacji układu napowietrzania i sposobu płukania filtrów	0,00	144 525,00	144.525,00	100%	1,14%
010	01044	Projekt budowy sieci kanalizacyjnej w miejscowości Jabłonna	100 000,00	100 000,00	95.000,00	95%	0,74%
010	01044	Projekty sieci kanalizacyjnych na terenie gminy Przytyk	50 000,00	50 000,00	47.970,00	95,94%	0,38%
010	01044	Przebudowa oczyszczalni ścieków w m Zameczek Kolonia wraz z budową sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Przytyk	62 500,00	62 500,00	62.500,00	100%	0,49%
600	60014	Dotacja dla Powiatu Radomskiego na dofinansowanie zadania inwestycyjnego „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1115W Przytyk-Kozuchów do drogi krajowej nr 48 – gmina Przytyk”	0,00	1 000 000,00	1.000.000,00	100%	7,84%
600	60014	Dotacja dla samorządu Powiatu Radomskiego na dofinansowanie Rozbudowy obiektu mostowego przez rzekę Wiązownica wraz z rozbudową drogi powiatowej nr 3336W Wieniawa-Przytyk-Jedlińsk od skrzyżowania z drogą powiatową nr 3334W do drogi gminnej 350913W	1 000 000,00	0,00	0,00	0	0
600	60016	Budowa drogi gminnej w miejscowości Stefanów	1 105 000,00	1 105 000,00	1.081.820,31	97,90%	8,48%
600	60016	Budowa parkingu w miejscowości Przytyk	0,00	360 000,00	356.424,43	99,01%	2,79%
600	60016	Projekty dróg gminnych	100 000,00	0,00	0,00	0	0
600	60016	Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Zameczek Kolonia	1 010 000,00	854 183,81	853.303,89	99,90%	6,69%
700	70005	Nieruchomość zabudowana w obrębie Wólka Domanowska składająca się z działek 4/5, 5/5, 6/5, 13/3, 13/5	200 000,00	200 000,00	200.000,00	100%	1,57%
700	70005	Zakup działki 42/7 w miejscowości Przytyk	0,00	300 000,00	300.000,00	100%	2,35%
750	75023	Dokumentacja projektowo-kosztorysowa instalacji gazowej i modernizacji centralnego ogrzewania w budynku Urzędu Gminy	41 205,00	41 205,00	41.205,00	100%	0,32%
750	75023	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach	0,00	50 942,00	50.922,00	99,96%	0,40%

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

		użyteczności publicznej					
750	75023	Zakup urządzenia kopiującego na potrzeby Urzędu Miejskiego w Prztytyku	0,00	12 700,00	12.633,50	99,48%	0,10%
754	75404	Dotacja dla policji na zakup. samochodu	0,00	45 000,00	45.000,00	100%	0,35%
754	75412	Zakup sztandaru dla OSP Domaniów	10 000,00	10 000,00	10.000,00	100%	0,08%
801	80101	Dokumentacja projektowa instalacji gazowej w budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Prztytyku	4 920,00	4 920,00	4.920,00	100%	0,04%
801	80101	Rozbudowa budynku publicznej szkoły podstawowej we Wrzosie wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej	1 210 000,00	1 235 363,49	1.235.363,49	100%	9,68%
801	80101	Rozbudowa Publicznej Szkoły Podstawowej we Wrzeszczowie wraz z przebudową istniejącej kotłowni węglowej na gazową	3 296 000,01	3 312 000,01	3.312.000,01	100%	25,96%
801	80101	Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Prztytyku	1 978 060,00	2 022 560,00	2.022.560,00	100%	15,85%
801	80101	Wykonanie dokumentacji projektowej budowy wewnętrznej instalacji gazu ziemnego w budynku Szkoły Podstawowej w Prztytyku	0,00	9 225,00	9.225,00	100%	0,07%
801	80104	Dokumentacja projektowo-kosztorysowa instalacji gazowej i modernizacji centralnego ogrzewania w budynku Przedszkola	17 220,00	17 220,00	17.220,00	100%	0,13%
801	80104	Nadbudowa części budynku przedszkola	765 000,00	0,00	0,00	0	0
855	85516	Projekt budowy żłobka na działce gminnej	47 600,00	0,00	0,00	0	0
900	90001	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę jazu w km. 64+220 rzeki Radomki	350 000,00	0,00	0,00	0	0
900	90015	Budowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy Prztytyk	200 000,00	190 500,00	190.500,00	100%	1,49%
900	90015	Opracowanie dokumentacji formalno-prawnej na budowę oświetlenia ulicznego na terenie gminy Prztytyk	37 000,00	37 000,00	23.168,30	62,60%	0,18%
900	90026	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	500 000,00	328 610,00	328.609,26	100%	2,58%
921	92109	Budowa domu ludowego wraz z infrastrukturą techniczną we Wrzosie	851 705,00	862 705,00	862.705,00	100%	6,76%
921	92109	Projekt przebudowy budynku w miejscowości Potkanna stanowiącego własność gminy	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0
921	92109	Projekt przebudowy budynku w	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

		miejsowości Studzienice stanowiącego własność gminy					
921	92109	Projekt termomodernizacji budynku w miejscowości Potkana stanowiącego własność gminy	0,00	35 000,00	35.000,00	100%	0,27%
921	92120	Prace remontowo- konserwatorskie w kościele pw. św. Wawrzyńca we Wrzosie	0,00	347 475,00	347.475,00	100%	2,72%
926	92695	Skwer Doroty Podlódowskiej	2 000 000,00	0,00	0,00	0	0
		Razem wydatki inwestycyjne	15 106 210,01	12 808 634,31	12.759.668,19	99,62%	100%

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Przytyk za 2024 r.

12.2 Istotne inwestycje zrealizowane na terenie Gminy Przytyk

W 2024 r. udało się zrealizować wiele istotnych inwestycji na terenie gminy. Na nowe zadania gmina pozyskała środki zewnętrzne w ramach zawartych porozumień i umów, m.in. zostały oddane do użytku inwestycje pn.:

- OSP edycja 2024 – dzięki dofinansowaniu OSP Dęba, OSP Domaniów, OSP Goszczewice, OSP Przytyk , OSP Suków, OSP Wrzeszczów i OSP Wrzos, zyskały nowy sprzęt i mundury.
- Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych 2024 – Umowa o udzieleniu pomocy finansowej ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego na zadanie pod nazwą „Remont świetlicy wiejskiej w Sukowie” – dofinansowanie : 10.000,00 zł
- Mazowsze dla zwierząt – umowa o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pod nazwą „Zapobieganie bezdomności zwierząt w gminie Przytyk” realizowanego w ramach „Mazowieckiego Programu Wsparcia Bezdomności Zwierząt – Mazowsze dla zwierząt 2024” – dofinansowanie: 9 615,00 zł
- Umowa dotacji na dofinansowanie w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w zakresie realizacji zadania Infrastruktura Publiczna: Inwestycje w ogólnodostępną i niekomercyjną infrastrukturę kulturalną” pn. „Remont i doposażenie świetlicy wiejskiej w Dębie Wodnej w Warszawie – 62 730,00 zł.

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

- Umowa dotacji na dofinansowanie zadania „Modernizacja oświetlenia na terenie Gminy Przytyk w ramach programu nr 2024-OA-2 „Modernizacja oświetlenia” na kwotę 54 760,00 zł.
- Umowa o udzielenie pomocy finansowej na zadanie pn. „Utworzenie i wyposażenie ekopracowni w Publicznej Szkole Podstawowej im. Przyjaciół Dzieci w Przytyku” w ramach programu 2024-EE-1 Edukacyjne pracownie ekologiczne, dzięki któremu dzieci PSP uzyskały nową, w pełni wyposażoną pracownię.

XIII. Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku

Uchwałą Rady Gminy Nr IX.48.2011 z dnia 27 czerwca 2011 roku Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne Jednostki Budżetowej w Przytyku zostało przekształcone w gminną Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością „Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o.o.”. Założycielem Spółki i jedynym wspólnikiem jest Gmina Przytyk. Spółka działa przede wszystkim na obszarze gminy Przytyk, ale też może podejmować swoją działalność na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawowym celem Spółki (wg. PKD) jest wykonywanie zadań własnych Gminy Przytyk w zakresie obejmującym głównie:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody;
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

Spółka utrzymuje w ciągłym ruchu:

- 3 stacje uzdatniania wody (Glinice, Podgajek oraz Wólka Domaniowska) z ciągłym monitoringiem pracy urządzeń automatyki na tych stacjach w systemie 24/7;
- 6 studni ujęcia wody;
- 1 strefową przepompownię wody;
- dwie oczyszczalnie ścieków (w miejscowości Zameczek Kolonia oraz w Wólce Domaniowskiej) z ciągłym monitoringiem pracy urządzeń automatyki na tych oczyszczalniach w systemie 24/7;
- 25 zbiorczych przepompowni ścieków zlokalizowanych na terenie Gminy Przytyk.

Poniżej dane dotyczące zaopatrzenia w wodę - stan na koniec grudnia 2024:

- 140 km czynnej sieci wodociągowej bez przyłączy;

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

- 2053 podłączonych budynków mieszkalnych do sieci wodociągowej.

Sprzedaż wody w 2024 r. dla mieszkańców Gminy Przytyk wyniosła 260 763 m³. Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o.o. odbiera ścieki bytowe od mieszkańców Gminy Przytyk w 7 miejscowościach.

Odbiór ścieków - dane na koniec grudnia 2024 r.:

- 51,8 km czynnej sieci kanalizacji sanitarnej bez przyłączy,
- 780 podłączonych budynków mieszkalnych do sieci kanalizacyjnej.

W 2024 r. odebrano od mieszkańców 182 496 m³ ścieków. Spółka świadczy również usługi odbioru nieczystości płynnych beczką asenizacyjną. W 2024 r. odebrano od mieszkańców Gminy Przytyk 3618 m³ nieczystości płynnych.

W 2024 r. Spółka wydała 73 warunki techniczne oraz 99 zapewnień o możliwości przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. Dokonano odbioru 41 nowych przyłączy wodociągowych i 53 nowych przyłączy kanalizacyjnych.

Ponadto w 2024 r. Spółka świadczyła dla Gminy Przytyk usługi „Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe na terenie Gminy Przytyk”.

W 2024 r. odebrano 863,8 tony odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy Przytyk. Dodatkowo na podstawie Uchwały nr XLII.362.2023 Rady Gminy Przytyk powierzono do wykonania dla Spółki zadanie własne Gminy polegające w szczególności na:

- zimowym utrzymaniu jezdni, chodników, placów i ciągów pieszych;
- naprawy i konserwacji gminnych dróg, chodników i ścieżek rowerowych.

W kwietniu 2024 roku Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o.o. zakończył realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego dotyczącego wymiany 19 szaf sterowniczych w przepompowniach ścieków zlokalizowanych na obszarze działalności Gminy Przytyk. Koszt realizacji zadania 199 994,37 zł. Środki zostały przyznane w formie pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Przepompownie ścieków tworzą system kanalizacji ciśnieniowej. Ich zadaniem jest przetłoczenie ścieków do kolektorów głównych kanalizacji sanitarnej. Przyczyną wymiany szaf sterowniczych w przepompowniach ścieków na obszarze działalności i funkcjonowania Zakładu Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o.o. był ich zły stan techniczny oraz przestarzała technologia. Przepompownie ścieków są kluczowym aspektem efektywnego zarządzania systemem kanalizacyjnym. Wymiana szaf zapewniła ciągłość przepływu

Raport o stanie Gminy za 2024 r.

ścieków, zapobiegając ich zaleganiu i ryzyku powstania nieprzyjemnych zapachów, możliwym problemom związanym z zatorami czy zalewaniem, a więc mających duży wpływ na ochronę środowiska.

Przepompownie są wyposażone w systemy alarmowe i awaryjne, które zapobiegają przepełnieniu i wyciekom, chroniąc tym samym glebę i wody gruntowe przed zanieczyszczeniem oraz zwiększając bezpieczeństwo systemu kanalizacyjnego.

Ponadto na obszarze działalności i funkcjonowania Zakładu Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o.o. znajdują się zbiorniki wodne wokół których rozmieszczone są stacje pompowe, których awarie mogą mieć poważne skutki ekologiczne. Mając na uwadze te i inne zagrożenia związane z transportem ścieków do oczyszczalni wymieniliśmy sterowanie przepompowniami na nowoczesne, w pełni monitorowane i zarządzane centralnie. Nowy układ sterowania potrafi monitorować wszystkie stacje w czasie rzeczywistym, a komunikaty o wszelkich awariach i usterkach wykrytych przez system trafiają do stacji monitorującej. Takie rozwiązanie powoduje wykrycie usterek i awarii na wczesnym etapie, co pozwala na szybką reakcję i uniknięcie poważnych skutków awarii, co z kolei ma bezpośredni wpływ na zanieczyszczenie środowiska. Jednocześnie sprawnie działający system pozwala na podłączenie kolejnych odbiorców na obszarze działalności i funkcjonowania Zakładu Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o.o.

Dodatkowo przepompownie są bardziej energooszczędne, co przyczynia się do zmniejszenia śladu węglowego i ma wpływ na wsparcie zrównoważonego gospodarowania zasobami. Projekt ten dostosował przepompownie do potrzeb zwiększając ich efektywność w odprowadzaniu ścieków oraz niezawodność działania, a tym samym przyczynił się do ochrony środowiska.

PODSUMOWANIE

Rok 2024 to czas szczególny – historyczny awans Przytyka do rangi miasta nadał nowy wymiar działaniom samorządu i wyznaczył nowe kierunki rozwoju. Mam nadzieję, że przedstawiony dokument przekazuje Państwu najważniejsze informacje dotyczące funkcjonowania Miasta i Gminy Przytyk oraz obrazuje skalę i różnorodność podejmowanych działań.

Wraz z nowym statusem wzrosły oczekiwania mieszkańców, a także odpowiedzialność władz lokalnych. Naszym celem pozostaje konsekwentna realizacja inwestycji, poprawa jakości życia oraz rozwój infrastruktury – zarówno drogowej, jak i wodno-kanalizacyjnej. Ważne miejsce w polityce gminy zajmuje również ochrona środowiska, wspieranie kultury i tradycji lokalnej oraz działania na rzecz integracji społecznej i aktywnego wyczynu mieszkańców.

Realizacja tych celów nie byłaby możliwa bez skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych, ale także dzięki zaangażowaniu wielu osób. Dlatego serdecznie dziękuję wszystkim mieszkańcom za zaufanie i współpracę. Szczególne podziękowania kieruję do radnych, sołtysów, pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych – za ich codzienny trud, odpowiedzialność i profesjonalizm.

Miasto i Gmina Przytyk to wspólnota ambitna i otwarta na przyszłość. Wierzę, że wspólnie możemy dalej budować miejsce, z którego każdy z nas będzie dumny.

Z wyrazami szacunku,

Burmistrz Miasta i Gminy Przytyk

/-/ Dariusz Wolczyński

SPIS TABEL I RYSUNKÓW

Tab. 1. Demografia w poszczególnych sołectwach [Źródło własne].....	7
Rys. 1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk [Źródło: Zał. Nr 2B do Uchwały Nr XXV.165.2016 Rady Gminy Przytyk z dnia 29 listopada 2016 r.]	9
Rys. 2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla gminy Przytyk na dzień 31 grudnia 2024 r. [Źródło: www.przytyk.e-mapa.net/]	10
Tab. 2. Wykaz obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego na dzień do 31.12.2024 r. [Źródło własne].....	11
Tab. 3. Świadczenia pieniężne wypłacane w 2024 r. [Źródło: Dane statystyczne GOPS]	24
Tab. 4. Wybrane świadczenia niepieniężne w 2024 r. [Źródło: Dane statystyczne GOPS].....	24
Tab. 5. Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2024 r. [Źródło: Dane statystyczne GOPS].....	27
Tab. 6. Wykaz dotacji z budżetu Gminy Przytyk [Źródło własne].....	32
Tab. 7. Dane Firm [Źródło własne].....	34
Wyk. 1. Absolwenci szkół z terenu Miasta i Gminy Przytyk realizujący obowiązek nauki [Źródło własne]	34
Tab. 8. Liczba uczniów oddziałów podstawowych (stan na 30.09.2024) [Źródło: Raport SIO]	48
Tab. 9. Liczba nauczycieli wg aktualnych stopni awansu zawodowego (stan na 30.09.2024 r.) [Źródło: Raport SIO].....	48
Tab. 10. Wykaz sprzętu otrzymanego w ramach konkursu Pracownia Kompetencji Cyfrowych [Źródło: Dane otrzymane od placówki oświatowej]	52
Tab. 11. Podstawowe dane dotyczące placówek oświatowych na terenie Gminy Przytyk (stan na 31.12.2024 r.) [Źródło: Dane otrzymane od placówki oświatowej].....	55
Tab. 12. Ważniejsze dochody i wydatki Gminy Przytyk w 2024 roku [Źródło własne]	56
Tab. 13. Realizacja zadań inwestycyjnych według stanu na dzień 31.12.2024 r. [Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Przytyk za 2024 r.]	68

